Published and distributed under permit No. 889 authorized by the Act of Oct. 6, 1917, [illegible] Post Office of Chicago, Ill. By order of President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Največji slovenski tednik v Združenih državah

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:
Za člane, na leto...$0.96
Za nečlane.....$1.50
Za inozemstvo $2.00

NASLOV uredništva in upravništva:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price:
For members, yearly.$0.96
For nonmembers...$1.50
Foreign Countries..$2.00

OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

NO. 48—Štev. 48. Chicago, Ill., 4. decembra (December) 1918. Leto IV. Volume IV.

ODPRITE SRCE! ODPRITE ROKE!

Še nikdar v zgodovini Slovencev in vseh Jugoslovanov se ni zamoglo na bolj umesten in primeren način uporabljati zlate besede pokojnega pesnika Simon Gregorčiča in nepozabnega nam goriškega slavca, kakor baš v sedanjem času.

Odpri srce, odpri roke!
Otiraj bratovske solze!
Sirotam olajšuj gorje!

Tako nam kliče pokojni Simon Gregorčič tudi danes iz svojega groba. Glas slovenskega, nesmrtnega narodnega preroka in našega največjega ljubimca slovenske grude doni v turobnem glasu čez razdejane goriške naselbine, čez opustošeno Gorico, čez zasedeno primorsko ozemlje, čez naše sinje Jadransko morje, čez Atlantik do naše nove svobodne domovine. Njegov današnji klic ne smemo in ne moremo primerjati klicu vpijočega v puščavi; njegov klic je pravzaprav klic od gladu umirajoče Slovenije in cele Jugoslavije. — —

Na ljubljanskem pokopališču pa sniva večno spanje naš prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik, ki nam danes veli:

"Slovenija kliče: Amerika vstan'!"

Ameriški Slovenci in Slovenke! Li veste morda v kako bednem položaju se nahajajo šele sedaj po vojni naši mili bratje in sestre v domovini? Preti jim zima, glad in lakota, pa nimajo obleke in odeje, da bi se greli, pa nimajo kruha in hrane, da bi tešili svoj glad. Čitali smo, da je bila pred zaključkom vojne baš v minuli Avstriji največja draginja in največja beda. Na tisoče in tisoče nedolžnih otrok je že umrlo za lakoto. Iz raznih mest in trgov so poslali po cele skupine otrok v druge boljše (?) kraje in mesta, kjer jih bodo milosrčni ljudje preživljali. Pomisli si dragi oče ali mati, položaj tako omilovanja vredne dece in občutke tako nesrečnega materinega srca!

Zadnje poročilo z Dunaja o veliki bedi v nekdanji Avstriji se glasi z dne 26. novembra sledeče:

"Stotisoče delavcev je brez dela, ker so zaprli vse tovarne, in nove tovarn ne morejo pričeti s poslovanjem radi pomanjkanja premoga. Mrzlo vreme in sneg, ki je zapadel po celi Avstriji še povečuje revščino prebivalstva. Gledališča so odprta, ker so poceni, toda življenje je naravnost neznosno. Kruha silno primanjkuje. Vsaka oseba dobi na teden za svojo uporabo samo pol hleba. Cene živilom so skoro nevrjetne; tako tudi cene obleki. Ena srajca velja $20, par nogavic $5 in ena obleka $150.00.

Pri tem so prizadeti otovo tudi naši rojaki na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Ogrskem in Primorskem.

Kdorkoli izmed nas se dandanes zatopi v mislih v staro domovino, tega mora presuniti žalost in sočutje. Še celo, če bi čitali o stradajočih Armencih, Kitajcih i. t. d. bomo imeli pomisleke do usmiljenja vsled človekoljubja. Kaj pa bomo rekli in storili, ko nam stega danes naša mila mati Slovenija svoje prazne, suhe roke za pomoč? — — Kri ni voda. — Naša lastna kri nas kliče. — O dragi mi rojak in rojakinja ne drži vsaj sedaj zaklenjenega srca. Morda ti kliče tvoja lastna žena? Sestradana deca? Ljubi oče ali mati? Brat ali sestra? Prestali so najhujše zlo vsega zla: Štiriletno krvavo vojno; sedaj jim pa preti obup vsled lakote in pomanjkanja. Odpri torej srce in odpri svoje roke ter pomagaj jim kar največ moreš! —

Ti se danes tukaj veseliš življenja. Imaš morda vsega dovolj? Razsipaš denar po nepotrebnih zabavah i. t. d. V starem kraju pa tvoji sorodniki nimajo skorjice kruha! Le premisli velikansko razliko!

Ameriški Slovenci! Ko je minula svetovna vojna še divjala, smo imeli mi v enem oziru zavezane roke, ker res nismo mogli pomagati že nekaj let svojcem v stari domovini. Marsikdo izmed Vas je pa rekel: "Bom že dal in pomagal po vojni!" — Sedaj je nastopil tisti čas. Prilike si imel dovolj za hranjenje; sedaj pa pokaži, kar si se odločil položiti na oltar naše nesrečne stare domovine!

Že v zadnji številki "Glasila" smo priobčili tozadevni oklic Jogoslov. Nar. Sveta v Washingtonu, D. C. Danes pa prihajamo z novim apelom na vse ameriške Slovence, pred vsem na vse članstvo naše K. S. K. Jednote.

Pred nekaj tedni se je mudil tudi v našem uredništvu zavedni in blagi rojak Walter Predovich iz Pueblo, Colo. Ime tega rodoljuba bo ostalo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini ameriških Slovencev. Med tem ko se razne naše struje in stranke pričkajo v kaki hiši naj stanuje naša nova Jugoslavija, se je zavzel rojak Walter Predovich izmed 200,000 ameriških Slovencev EDINI za pravo in umestno stvar: za pomoč našim bednim rojakom onstran oceana.

Pred kratkim se je odpeljal na lastne stroške v Washington, D. C., da izposluje pri Amer. Rdečem Križu potrebne korake v pomoč stradajoči Jugoslaviji.

Dne 1. decembra t. l. je sprejelo uredništvo našega lista od rojaka Walter Predovicha iz Washingtona sledečo brzojavko:

"Narodni Vojni Svet Amer. Rdečega Križa se bo sestal v pondeljek 2. decembra, kjer bo pretresal načrte, kako poslati obleko, odejo, živež, i. t. d. v Jugoslavijo. Vsi prizadeti krogi (elementi) med Jugoslovani, vpoštevši Jugosl. Nar. Svet in majorja Jagra so se zedinili ter so prosili Rdeči Križ, da naj ta družba prevzame stvar v svoje roke. Določba uradnikov Rdečega Križa bo predvsem odvisna od zagotovil in zaobljub naših Jugoslovanov širom držav, da so pripravljeni v resnici nabirati denarne prispevke za pomoč. Obvestite torej vse jugoslovanske lokalne organizacije. Recite jim, da naj brzojavijo na: "Mr. Henry P. Davison, care American Red Cross, Washington, D. C." — Pojasnite mu tozadevno gibanje, naznanite mu zaobljubo in kooperacijo. Položaj v stari domovini je kritičen.

ZA BOŽJO VOLJO VENDAR, POZABIMO VSAJ SEDAJ VSA NAŠA POLITIČNA NASPROTSTVA TER SE ZDRUŽIMO DA BOMO POMAGALI STRADAJOČI JUGOSLAVIJI.

Ali niso to krasne besede našega samaritanskega rojaka iz zapada? Ta oklic naj odmeva v vsako našo slovensko naselbino, v vsako slovensko hišo širom Amerike.

Razne organizacije in podporna društva, slovenske cerkvene občine, posamezne ugledne osebe i. t. d. naj *takoj danes* brzojavijo na vodstvo Amer. Rdečega Križa v Washington, D. C., ter naj mu obljubijo svojo vsestransko pomoč. Mr. Predovich nam je rekel, da bo izposloval pri ameriški vladi posebno ladjo ali tovorni parnik, ki bo nesel od tukaj obleko, odejo in živež našim bednim Jugoslovanom v domovini.

V vsaki slovenski naselbini naj se takoj organizira skupni pomožni odbor, katerega naloga bo spravljati skupaj staro in novo obleko, čevlje, odejo in živež, kar se bo potem izročilo Amer. Rdečemu Križu. Naše vrle slovenske gospodinje, matere in dekleta, pa naj po vzgledu Jolietčank ustanavljajo v vsaki naselbini posebne šivalne klube, kjer bodo izdelovale in šivale prikladne gorke otroške obleke za stari kraj.

Ako morda rojak W. Predovich ni poslal vsem slovenskim listom slične brzojavke, prosimo torej VSE naše tovariše-urednike, da naj ta oklic dobesedno ponatisnejo, ali po svojem prenaredijo.

Sila v starem kraju je velika; torej ameriški Slovenci na noge!

ODPRITE SRCE, ODPRITE ROKE!

Razne novice.

TRETJI ČLAN K. S. K. J. PADEL ZA DOMOVINO.

Službeno zastavo v glavnem uradu K. S. K. J. bodo odslej naprej krasile poleg številnih višnjevih, tudi tri zlate zvezde, v trajen spomin, da so prelili v minuli svetovni vojni trije naši člani svojo kri za domovino. Prva dva, Math. Duller in Louis Verbiščar, oba iz Chicaga, sta nam že znana; o teh smo svoječasno namreč na tem mestu že poročali, tretji, ali menda poslednji je bil pa doma iz Clevelanda, O., in sicer Joe Kuhar, član dr. sv. Vida št. 25.

Dne 24. novembra so bili njegovi, na 1247 E. 61. cesti stanujoči stariši uradno obveščeni, da je padel njih edini sin Josip na Francoskem bojišču dne 2. nov. ali ravno 9 dni predno je bilo sklenjeno premirje.

Pokojni, junaški Jos. Kuhar je bil v clevelandski naselbini zelo priljubljen in splošno znan. V vojaško službo je bil poklican kmalu po napovedi vojne, meseca maja l. 1917. V Clevelandu zapušča stariše in tri sestre. Dasiravno tako oddaljen, je še vedno mislil in skrbel za očeta in mater, ker jim je od svoje plače pošiljal $15. — na mesec; poleg tega se je dal tudi zavarovati v korist starišev za $10,000, za kar je moral sam plačevati zavarovaln. pristojbino.

Gornjo vest o junaški smrti sobr. Joe Kuharja smo posneli iz nekega clevelandskega lokalnega lista. Sedaj pa prosimo stariše pokojnika, ali pa društvo sv. Vida št. 25 da naj nam dopošljejo njegovo sliko, kajti tudi ta, ali tretji naš padli član zasluži častno mesto na prvi strani Glasila. Vse priznanje, čast in slava pokojnemu sobratu Joe Kuharju!

Dr. Vošnjak odpotoval v Evropo.

Dne 30. novembra je odpotoval v Evropo vsem ameriškim Slovencem gotovo dobro znani narodni buditelj Dr. Bogumil Vošnjak, ki se je mudil na svoji važni misiji tukaj skoro leto dni.

O odhodu Dr. B. Vošnjaka piše "G. N." takole:

"Na Zahvalni dan zvečer so se sešli newyorški Slovenci v cerkveni dvorani na 62. St. Marks Place, da se poslove od dr. Vošnjaka, ki je skoro leto dni budil naše rojake v Ameriki, se zavzemal pri ameriški vladi za naše pravice in ki se danes vrača v Pariz odkoder bo šel v Švico, kjer živi njegov oče, 84-letni starček, g. Mihael Vošnjak.

Razni govorniki so očrtali neumorno delovanje in velike uspehe dr. Vošnjaka, kateremu se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da priznava ameriška vlada opravičenost naših zahtev.

Pri tej priliki mu je bilo vročena krasna zvezdnata zastava iz svile s slovenskimi trakovi, na katerih je razvidno, da to zastavo poklanjajo ameriški Slovenci svoji domovini.

Med posameznimi govori je nastopil skupni mešani zbor "Domovine" in "Danice" v moškem zboru pa "Domovina," "Slavec" in "Danica."

Tudi ženski tamburaški klub "Slovenka" nas je zabaval z ljubkimi narodnimi napevi ter s tem mnogo pripomogel k prijetnemu razpoloženju, ki je vladalo med nami ves večer.

Dr. Vošnjak se lahko z zadovoljstvom ozira na čas, ki ga je prebil med nami v Ameriki. Mnogo je imel truda, mnogo zaprek se mu je stavilo na pot, toda premagal je vse in dosegel, česar nikdo drugi ne bi bil mogel.

Zdaj se vrača v domovino, kjer ga čaka novo delo, novi trud."

Otvoritev kongresnega zasedanja. Predsednikova poslanica.

Washington, D. C., 2. dec. — Predsednik Wilson je danes otvoril 65. kongresno zasedanje pred skupno zbornico; pri tej priliki je predsednik prečital navzočim svojo običajno letno poslanico in sicer baš en dan preje, predno odpotuje v Pariz na mirovno konferenco, kjer misli ostati za 6 tednov.

Že dolgo časa ni bilo v kongresu tako nestrpnega pričakovanja in nastopa predsednika, kakor baš danes; vsled tega so bile galerije zbornice natlačene radovednih poslušalcev.

Pri tej priliki je predsednik Wilson formalno naznanil svoj načrt, da se bo podal v Evropo na mirovno konferenco. V svoji daljši in zanimivi poslanici je omenjal, da ga veže sveta dolžnost udeležiti se mirovne konference pred vsem vsled tega, ker so ga zavezniki povabili nanjo, dalje pa zato, da obišče ameriške vojake na Francoskem.

"Dolžnost moja je, da se zavzamem sedaj za dobro stvar, za katero so naši vrli vojaki žrtvovali svojo kri in življenje," je omenil predsednik. S tem je namreč mislil dosego pravičnega miru in svetovno mirovno ligo narodov.

Predsednik Wilson je v začetku svoje poslanice z navdušenimi besedami hvalil junaški nastop ameriške armade na Francoskem in sicer je naša armada pokazala svojo zmožnost ter moč ravno ob pravem času, da je s tem rešila Evropo pred poginom.

Dalje je predsednik v svoji poslanici očrtal razne točke in zakonske določbe, katere naj se vpošteva tekom sedanjega zasedanja.

1.) Zopetno normalno uvedbo industrije. Pri tem naj imajo glede dela prednost domov se vrnivši vojaki.

2.) Finančna pomoč Belgiji in Severni Franciji.

3.) Uveljava novega davčnega zakona.

4.) Povečanje mornarice.

5.) Vprašanje glede kontrole železnic. Iste naj ostanejo še vnaprej pod vladnim nadzorstvom.

6.) Uveljava splošne ženske volilne pravice.

7.) Odobritev pogodbe s Kolombijo.

Senator Sherman iz Illinoisa je stavil resolucijo, da naj se proglasi za časa odsotnosti predsednika njegov urad praznim in da naj ga sedaj zastopa podpredsednik.

Skupna kongresna zbornica je bila zelo razočarana, ker predsednik Wilson ni imenoval nobenega senatorja, ali kongresnika članom ameriške mirovne konference. Vsled tega je senator Cummins iz Iowe predlagal, da naj gre na mirovno konferenco posebni senatski odsek, sestoječ iz 4 republikancev in 4 demokratov. Cumminsova resolucija je bila k sklepu odklonjena.

Ameriška mirovna komisija.

Washington, D. C., 2. dec. — Ameriška mirovna komisija, ki odpotuje jutri v Francijo je sledeča:

Predsednik Združenih držav, Woodrow Wilson.

Robert Lansing, državni tajnik.

Ed. M. House, predsednikov svetovalec; ta se že mudi v Versailles.

Henry White, bivši ameriški poslanik za Italijo in Francijo.

General Tasker H. Bliss, ameriški vojaški svetovalec v najvišjem vojnem svetu.

Komisija odpotuje s parnikom "George Washington". Ko bo dospel ta parnik v bližino azorskih otokov, ga bo spremljalo do pristanišča 16 ameriških rušilcev in križark, ki bodo delale predsedniku častno spremstvo. Predsednika Wilsona in njegove goste bo pozdravil v Cherburgu najprvo francoski zunanji minister Pichon in mornariški minister Leygues; za dan 12. ali 13. decembra se pa pripravlja ves Pariz na slovesen sprejem ameriškega predsednika in mirovne komisije. S predsednikom vred potuje tudi njegova žena.

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK DOLOČEN REGENTOM JUGOSLAVIJE.

Basel, Švica, 26. novembra. — Glasom neke brzoajvke iz Ljubljane, kakor poroča "Associated Press," je bil srbski prestolonaslednik Aleksander od Jugoslovanskega narodnega Sveta v Zagrebu razglašen za začasnega vladarja (regenta) Jugoslavije.

Nadalje se poroča, da se bo v Sarajevu vršila narodna skupščina Slovencev, Hrvatov in Srbov. Vsi člani Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Zagrebu, pri katerem so zastopani Slovenci in Hrvati, so bili pozvani v Sarajevo. Tja je dospelo petdeset srbskih in pet črnogorskih delegatov. Ti možje skupaj bodo imenovali ministrstvo za novo jugoslovansko državo.

Nadalje se nam naznanja, da bo imenoval princ Aleksander guvernerje za Srbijo s sedežem v Belgradu, za Črno Goro v Cetinju, za Slovenijo v Ljubljani, za Hrvatsko in Slavonijo v Zagrebu, za Bosno in Hercegovino v Sarajevu in za Dalmacijo v Splitu.

Kakor hitro se uravnajo razmere, se bodo vršile volitve delegatov za ustavodajno skupščino, katera bo zborovala v Sarajevu in določila vladno obliko novi državi ter sprejela ustavo. Na tej skupščini bo torej šele določeno, ali naj bo Jugoslavija republika, ali pa kraljevina?

Italijani silijo na Primorsko.

Amsterdam, Holandija. — Z Reke čez Berlin poročajo, da so srbske čete zapustile Reko po odloku zavezniških zastopnikov, ki so imeli tamkaj konferenco v ta namen. Takoj po odhodu Srbov so italijanske čete ponovno okupirale mesto.

Vrhutega so Italijani okupirali Kukujanovo, Drago in Kostrenjo vzhodno od Reke.

Hrvatski Narodni Svet v Zagrebu je imel takoj nato zborovanje, na katerem je sklenil energično protestirati pri vseh zavezniških vladah proti početju Italijanov.

Italijanski poveljnik na Reki je poslal protiprotest, češ da je ondotno italijansko prebivalstvo v nevarnosti, ako mesto ostane pod kontrolo Jugoslovanov. Vrhovni poveljnik v Solunu je nato aranžiral, da pride divizija francoskega vojaštva na Reko; dalje bodo francoske in italijanske čete skupno okupirale važna mesta v Dalmaciji.

Pariz, Francija. — "L'Humanite" je dobila poročilo: "Italijanske čete, k iso zasedle jugoslovanske kraje, so se spopadle s srbskimi četami. Jugoslovanska vlada nasprotuje, da bi Italijani okupirali Reko in Sušak, pa je poklicala srbske čete, da naj to preprečijo."

Zavezniki zahtevajo izročitev kajzerja. Avstrijski cesar poneveril 1,500,000 kron.

London, Anglija, 29. nov. — Ententni zavezniki so se odločili, zahtevati od Holandske, da jim izroči bivšega nemškega cesarja, Viljem Hohenzollerna, nakar ga bodo stavili pred svetovni tribunal, da bo dobil svojo zasluženo kazen. Ni dvoma, da se bo Holandska tej zahtevi ustavljala, ker drugače bi imela lahko vsled tega slabe posledice.

London, Anglija, 29 .nov. — Iz Kodanja poročajo, da je provizorična vlada na Dunaju sklenila postaviti pred sodišče vse tiste osebe, ki so odgovorne za vojno, v prvi vrsti grofa Berchtolda, avstro-ogrskega zunanjega ministra ob začetku vojne in grofa Černina. Bivši cesar Karl mora tudi pred sodišče in z njim vred se bodo morali zagovarjati avstrijski nadvojvode in več generalov. Karl Habsburg je obtožen, da je poneveril 1,500,000 kron armadnega denarja. — O Karolu krožijo vesti, da se mu je omračil um vsled nepričakovanega padca s prestola.

Predsednik Wilson povabljen v Rim.

Rim, Italija, 2. dec. — Ker se splošno sodi in misli, da se bo predsednik Wilson odzval povabilu italijanske vlade, da se naj na svojem potovanju skozi Evropo ustavi tudi v Rimu, se delajo tukaj že velikanske predpriprave. Predsednik Wilson in njegova soproga bosta častna gosta kralja in vsega italijanskega naroda in bosta stanovala v kraljevi palači v Quirinalu.

Pri tej priliki se bo tudi porušilo Caffarelli palačo, v koji se je nahajalo bivše nemško poslaništvo. Predsedniku Wilsonovi bo podeljena izredna čast, da bo on prvi s "pikom" zamahnil v stene svoječasnega nemškega poslopja, na kar bodo isto do tal podrli.

KUPUJTE VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE!

Društvena naznanila in dopisi.

OPOMIN.

članom in članicam dr. sv. Jožefa št. 2, KSKJ., Joliet, Ill.

Ker se sedaj leto bliža h koncu, in ker je nekoliko članov ter članic izostalo s plačevanjem društv. asesmenta v mesecu novembru, zatorej opozarjam vse prizadete, da poravnajo svoje asesmente najkasneje do 15. decembra. Dalje opominjam tudi vse one člane (ice) ki običajno plačujejo svoje društvene prispevke bolj proti koncu vsakega meseca, da v tem mesecu (decembru) poravnajo asesment v prvi polovici meseca ne pa ob koncu. To se mora izvršiti vsled tega, da mi bo mogoče v pravem času izdelati celoletni račun.

Upam torej, da ne bo noben član (ica) izostal, da ne bi plačal svojega asesmenta do 15. decembra.

Sobratski pozdrav
John Vidmar, tajnik.
611 N. Broadway Str.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Cirila in Metoda št. 4. v Tower, Minn., se naznanja vsem članom tega društva, da bomo imeli svoje letno glavno zborovanje dne 8. decembra v navadnih prostorih. Na tem zborovanju bo volitev odbora za prihodnje leto zaradi tega so vsi člani pod kaznijo navezani, udeležiti se te seje. To velja, če nam bodo oblasti dovolile imeti skupno zborovanje, radi sedanje razširjene bolezni influence. Ako bo zborovanje morda prepovedano, naj vsak član plača svoj decemberski asesment na domu tajniku dne 8. decembra dopoldne, tako, kakor je bilo to za mesec november.

S sobratskim pozdravom
Josip Oblak, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Petra št. 30 K. S. K. Jednote v Calumet, Mich., se vsem članom naznanja, da bo imelo naše društvo v nedeljo dne 8. decembra po prvi sv. maši navadno sejo in potem popoldne točno ob 2. uri pa glavno zborovanje ali volitev novega odbora za leto 1919. Tem potom se vsi člani opozarjajo, da ne saj gori omenjenega zborovanja vsi brez izjeme udeležijo in tako si dobre in zmožne sobrate izvolijo za bodoče leto.

S sobratskim pozdravom vsem članom in članicam
Mihael Majerle, predsed.
Paul K. Madronič, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Jožefa št. 41 Pittsburgh, Pa., se tem potom naznanja, da se vrši dne 8. decembra glavna seja in volitev odbora za leto 1919.

Dolžnost slehernega člana je, da se te seje zanesljivo udeleži. Na tej seji imamo tudi več važnih točk na dnevnem redu. Na svidenje torej dne 8. decembra točno ob 9. uri dopoldne!

Sobratski pozdrav
John Bojanc, tajnik.

East Helena, Mont.,

Cenjeni sobrat urednik! Dovolite mi nekoliko prostora v "Glasilu", da naznanim, kako je smrt nemilo kosila ta mesec v naši mali naselbini.

Dne 3. nov. je umrl za influenco Karol Erič, član dr. sv. Cirila in Metoda št. 45 K. S. K. J. in S. N. P. J. 27 let star, doma iz Primorske, kjer ima stariše in sestro. V naše društvo je pred 2 leti prestopil sa društva sv. Treh Kraljev iz Rockdale, Ill.

6. nov. je umrl sobrat Anton Goršič, 32 l. star rojen v Ponovivasi, žup. Št. Jurij Dolenjsko. Tu zapušča ženo, očeta in 5 malih otrok.

9. nov. je dalje umrl sobrat Mihal Gorše, rojen v Brežji pri Ribnici Dolenjsko, 24 let star, neoženjen; v starem kraju zapušča stariše.

Tako je naše društvo in Jednota v kratkem zgubila tri člane.

Nadalje so še umrli tukaj ta mesec: Anton Opeka; v Cleveland, O. ima brata, in nekje drugje dve sestri. Zdi se mi, da ima tudi stariše, nekje tukaj. Bil je 32 let star. — John Malinarič, doma iz Istre 33 l. star. Ima doma ženo in sina. Oba sta bila pri meni na stanovanju, zadnji čez 2 leti; v društvu nista bila nobenem, pač sta bila v nekem Insurance, od kojega je Mr. Joe Stariha zastopnik. Seveda sta pričakovala posmrtnino od istega, ampak sedaj vemo, da ta Starihov Insurance plača samo, ako človeka ubije, ker je "Accident" Insurance; toliko v naznanje tem kateri še plačujejo g. Joe Starihi. Še enkrat rečem, da za navadno smrt se ne dobi nič.

Nadalje je influenca pobrala: Valentina Pasovnika; tu zapušča sestro in svaka, na Štajerskem ženo in otroke. Potem Anton Haramia, Primorec; v starem kraju ima ženo in otroka. Andro Spolarič, Hrvat; tu zapušča ženo in otroke in brata; bila sta pri Nar. Hrv. Zaj. Še je jih nekoliko več umrlo; zdi se mi, da vsega skup 13 naših rojakov ozir. Hrvatov, ampak bolni smo bili več ali manj skoro vsi. Tako predsednik našega društva, posebno hudo zastopnik, in že čez en mesec je bolan brat John Kerpan; vendar upamo da ozdravijo vsi.

Kot se vidi se bode društvena blagajna izpraznila sedaj. Prosim društvenike, ne zamerite, ako bodemo v kratkem zvišali asesment za društvo, ker tudi izven mesta dobivam naznanila od bolnih članov.

Da, pri nas je bilo nekako grozno zadnje tedne; tako malo mesto pa vsaki dan so bili 2—3 pogrebi. Sedaj je nekaj ponehala ta bolezen, posebno kar je pri nas za silo bolnica v Public šoli, ni več toliko smrtnih slučajev, ker je boljša postrežba.

Bratski pozdrav vsem članom K. S. K. J., vsem umrlim pa večni mir in pokoj!

John Kambič, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J. Chicago, Ill.

Tem potom naznanjam članom našega društva, da se bo vršila naša letna ali glavna seja tretjo nedeljo v tem mesecu in **ne** drugo nedeljo, kot po navadi. Zborovanje smo premestili za ta mesec vsled tega, ker bo dne 8. dec. priredilo dr. Mar. Pomagaj št. 78 v cerkveni dvorani gledal. igro "Pri Kapelici."

Seja se prične torej dne 15. dec. točno ob pol 2. pop. Kakor znano, se bo pri tej seji volil odbor za l. 1919. Tudi bo dosti drugih, zelo važnih točk, o katerih se bo treba na tej seji razgovarjati. Vsakega člana je torej dolžnost, da se letne seje udeleži, če ne, pa zapade kazni 50 c v bolniško blagajno. Če bi morda kateri izmed naših članov ta dan delal, naj mi pravočasno naznani pismeno.

Nadalje ste prošeni vsi člani, ki ste zakasneli z vplačili, da vse svoje prispevke poravnate. Kdor tega ne stori, bo suspendiran po Jednotinih in društvenih pravilih. Vsi člani na potnih listih, ki imate plačano do 31. decembra, ste prošeni, da se o pravem času zopet javite za podaljšanje potnih listov.

S sobratskim pozdravom
John Wukshinich, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva Mar. Sedem Žal. št. 50 K. S. K. J., Allegheny, Pennsylvania.

Tem potom prosim vse člane našega društva, da se v polnem številu udeležijo prihodnje glavne seje to bo dne 8 decembra 1918 in da naj plačajo svoje društvene asesmente, da bode ložje sklepati celoletne račune in iste izročiti novemu odboru.

Zaeno prosim vse člane na potnih listih, da si obnovijo, ali podaljšajo potne liste, kajti v slučaju nesreče, smrti, ali bolezni nimajo pravice do nikake podpore, če so društvu na asesm. dolžni.

Opozarjam tudi vse bolne člane, da se vedno naznanijo drugemu (II.) tajniku ko zbolijo in ko ozdravijo. Nekateri še sedaj tega ne vpoštevajo; naznanijo se pač bolne, zdrave pa ne. Pomnite torej to določbo! Dne 12. avg. 1917 je bilo na seji enoglasno sprejeto, da vsi oni članovi, ki se ne bodo naznanili zdravi, zgubijo za en teden podpore, to je sedaj 7 dolarjev. O tem imamo tudi oglas v Glasilu vsak teden. V tem oglasu stoji jasno, komu se je treba naznaniti če član zboli, ali ko okreva. Pa vse zaman! Vsi oni člani, ki ne vpoštevajo pravil in sklepov društva, omenjam, da naj si posledice sami pripišejo, ni pa metati krivde na uradnike društva kot običajno.

Ko nastopijo meseca decembra vsako leto glavne volitve, kar bo tudi letos, zato veže dolžnost vse člane, da se te seje v polnem številu udeležijo. Na prihodnji letni seji, ali 19. glavnem zborovanju bo treba paziti, da si izvolite dobre in poštene može v urad, koji ni je napredek društva pri srcu. Ni treba gledati na prijateljstvo in sorodstvo, kot se to včasih pripeti. Predsednik društva ima pravico odkloniti kandidata če misli, da ni sposoben za urad po pravilih društva. Zatorej prosim članstvo, da naj vpošteva točko 5 naših pravil, člen na 9. strani.

Kakor povsod po Ameriki, razsaja tudi pri nas v Pittsburghu nesrečna bolezen influenca. Od našega društva nam je dosedaj vzela 3 člane in 1 članico; kar ne pomori influenca, pa uniči njena sestra — morilka pljučnica.

K sklepu pozdravljam vse članstvo K. S. K. J. posebno pa člane in članice našega društva. Na svidenje dne 8 .decembra točno ob 1. uri popoldne v K. S. Domu.

Frank Trempus,
tajnik.

NAZNANILO.

Vse člane društva sv. Jožefa št. 53, K. S. K. J. v Waukegan, Ill., se tem potom opozarja, da se prihodnja mesečna seja vrši v nedeljo dne 8. decembra in sicer točno ob eni uri popoldan.

Ker je to glavna društvena seja, je dolžnost vsakega člana, da se te seje gotovo udeleži. Kdor se te seje ne udeleži brez posebnega vzroka, zapade kazni in sicer se ga suspendira od bolniške podpore za dobo enega meseca, to se pravi, da, ako član, kateri se ni udeležil društvene seje dne 8. decembra 1918 brez tehtnega vzroka, ni opravičen do bolniške podpore od 8. decembra 1918 do 12. januarja 1919, ostane pa še vedno član društva in Jednote; le v slučaju da med tem časom oboli, ne dobi nobene bolniške podpore iz društvene blagajne. Ta kazen za neudeležitev glavne seje je bila določena na redni mesečni seji meseca novembra. Vsak, kdor je zadržan, da se seje nikakor ne more udeležiti, naj se oprosti pri društvenem predsedniku pismeno ali ustmeno, in sicer še predno se seja prične; na poznejše prijavljene oprostitve se ne bo oziralo . Na primer, da kateri član mora iti delat v nedeljo, on že ve v soboto, da bo delal v nedeljo, torej se tudi društvu lahko javi že v soboto, ne pa šele čez en mesec ali dva. Vsakdo naj stori svojo dolžnost, in bo šlo vse lepo v redu naprej, ter nihče ne bo imel nobenih sitnosti.

Kakor po navadi, tako bo tudi letos meseca decembra volitev uradnikov za prihodnje leto; dolžnost vsakega dobrega društvenega člana je, da se teh volitev gotovo udeleži ter glasuje za kandidate, za katere ve, da so zmožni opravljati svoje urade in da jim je napredek društva pri srcu.

Opozarjam vse one člane, kateri so zaostali z mesečnimi prispevki, da gotovo poravnajo svoj dolg vsaj do 15. decembra, da se zamorejo računi pravočasno izdelati ter gg. nadzornikom v pregled staviti. Upam, da bo tudi v tem slučaju storil vsak svojo dolžnost.

S sobratskim pozdravom
Matija Ivanetič, dr. tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 58 v Irwin, Pa.

Naznanjam članom, da je naša članica Frančiška Milič umrla dne 4. novembra v Export, Pa., in smo jo pokopali dne 6. nov. na katol. pokopališču v Export, Pa.

Nadalje poročam članstvu, kaj je društvo sklenilo na redni mesečni seji dne 10. nov. in sicer, da se razpiše izvanradni asesment vsakega člana (ico) po 50 c za štiri mesece: december, januar, februar in marc. Ta posebni asesment je zato razpisan, ker je naše društvo hudo prizadeto z bolniki. Španska influenca je tudi v naši naselbini zelo razširjena, poleg tega smo imeli $190.— stroškov pri popravi društvene dvorane.

Nadalje so vabljeni vsi člani v bližnjem okraju, da se gotovo udeleže prihodnje glavne letne seje dne 8 .decembra t. l. Na tej seji imamo za rešiti več važnih točk; tako bo tudi volitev odbora za prihodnje leto. Izvolil naj bi se odbor, ki bo deloval za društvo in Jednoto. Pridite torej na prihodnjo sejo v kolikor mogoče obilnem številu. Končno omenjam, da bi rad od tajništva odstopil, ker sem cele 4 milje od društva oddaljen.

S sobratskim pozdravom
Thos. Oblak, tajnik.

NAZNANILO.

Članom dr. sv. Lovrenca št. 63 K. S. K. Jednote Cleveland, O., se uljudno naznanja, da bode prihodnja mesečna, oziroma glavna letna seja v nedeljo to je 8. decembra ob 1 (eni uri popoldne.

Večje število članov pri zgoraj imenovanem društvu se je redkokedaj udeležilo mesečnih sej; zato prosim, da naj se vsaj prihodnje seje vsi brez izjeme udeleže. Ob enem bo pa tudi volitev novega odbora za prihodnje leto 1919.

Torej le vsi na sejo!

Bratski pozdrav članom in članicam našega društva, ter vsem članom (icam) naše dične organizacije.

Anton Kordan, tajnik.

Etna, Pa.

Spoštovano uredništvo: —

Prosim vas za malo prostora v našem Glasilu. Z delom gre tukaj jako dobro, kakor mislim je za zdaj tako tudi po celi Ameriki. Dela lahko vsakdo, samo če hoče.

Španska influenca je tudi pri nas strašno gospodarila. Od našega društva sv. Jurija št. 64 smo imeli od 108 članov 21 bolnih; to je ravno petina. Vendar so pa hvala Bogu že vsi ozdraveli. Ta nesrečna bolezen je nam pač ugrabila enega člana, in sicer Mate Skrbinca starega 39 let, rodom iz Hrvatskega Sela na Hrvatskem. Naj v miru počiva!

Pri tej priliki vabim vse člane našega društva na glavno letno sejo, ki se bo vršila dne 8. decembra v navadnih društvenih prostorih. Na tej seji bo volitev odbora za leto 1919; vsled tega je slehernega člana dolžnost, da se te seje zanesljivo udeleži.

Tudi omenjam s tem, da bomo morali plačati na tej seji več kot $300 (tri sto) bolniške podpore; zato bi bilo jako umestno, da nas pride več skupaj, da se na tej seji kaj domenimo v korist društvene blagajne. Ako se ne bomo zdaj ganili in če nas zadene še ta mesec tako velika bolniška podpora, potem bo naša blagajna prazna. Pridite torej vsi na prihodnjo sejo!

Tudi prosim in opominjam vse člane, da poravnajo na tej seji svoje društ. dolgove, da bom lahko oddal čiste račune ob sklepu leta novim odbornikom.

S sobratskim pozdravom
Jonh Skoff, tajnik.

NAZNANILO.

S tem poročam vsem članom in članicam društva sv. Barbare št. 74 K. S. K. J. Springfield, Ill., da bo naša letna seja, ali zborovanje dne 8. decembra popoldne ob 1. uri v prostorih slovenske šole. Ker bo na tej seji tudi volitev za novi društveni odbor, zato ste prošeni vsi člani, da se vsi brez izjeme te seje vdeležite. Kdor se te seje ne vdeleži, zapade po društvenih pravilih $1. — kazni.

S sobratskim pozdravom
Martin Banich, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. Chicago, Ill, se naznanja, da, ker nismo smele imeti igre "Pri Kapelici" na 19. in 20. okt. zaradi nove bolezni, se bode ista vršila na 7. dec. ob pol 8 uri zvečer in 8. dec. ob 2. popoldne. Naj bi igro za gotovo obiskale vse članice društva Marije Pomagaj, ter ravno tako se priporočamo tudi cenjenemu občinstvu za obilen poset.

Članice gori omenjenega društva tudi že sedaj opominjam, da vse za gotovo poravajo dolg in tako plačajo ves asesmnet do Novega leta, ter jim naznanjam, da bo glavna letna seja dr. M. P. četrto nedeljo t. j. 22. dec. in to zaradi tega ker bode imelo dr. sv. Alojzija zt. 47 svojo letno sejo na tretjo nedeljo, da je tako dvorana prazna na drugo nedeljo, da bode naše društvo moglo imeti igro 8. dec. popoldne.

Društvoma sv. Alojzija št. 47 in sv. Jurija C. O. F. pa iskrena hvala, ker sta prepustila dvorano prazno za ta dan, ter premestila seje na druge dneve.

S pozdravom do vsega članstva naše Jednote
Marija Blaj, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada dr. Mar. Čist. Spočetja št. 80. South Chicago, Ill.

S tem uradnim potom naznanjam, da bomo imele skupno spoved dne 7. decembra t. l. skupno sv. obhajilo pa na nedeljo, 8. dec. med 8. sv. mašo. Vsled tega ste vse članice uljudno prošene, da se zberete dne 8. decembra pred cerkvijo že ob pol osmih.

V nedeljo, dne 15. decembra se bo vršila, glavna, ali letna seja našega društva na kateri se bo volil novi odbor za l. 1919. Udeležite se te seje v polnem številu ker je velikega pomena.

Tudi prosim vse one članice, ki dolgujejo društvu na asesm. da poravnajo dolg do konca tega leta, da mi bo mogoče knjige in račune urediti.

Sosestrski pozdrav
Mary F. Jaryszak, tajnica.

NAZNANILO.

Službenim potom naznanjam vsem članicam dr. sv. Srca Marije št. 86 v Rock Springs, Wyo., da bo dne 8. decembra letna seja, katere **se mora** udeležiti **vsaka** članica. Seja se bo pričela točno ob 2. pri popoldne.

Naznanjam tudi članisam, ki so bile opravičene prejeti bolniško podporo, da naše društvo ni imelo v novembru redne mesečne seje vsled policijske prepovedi za vsako zborovanje zaradi španske influence. Zato se ni izplačalo bolniške podpore; pač se bo pa vse uredilo na prihodnji seji.

S sestrskim pozdravom
Apolonija Mrak, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika dr. sv. Antona Padov. št. 87 Joliet, Ill., se naznanja vsem članom, da bo dne 8. decembra letna, ali glavna seja točno ob 1. uri popoldne. Na to sejo so vabljeni vsi člani. Seja bo zelo važna, ker imamo dosti stvari za razpravljati in rešiti. Na zadnjih dveh sejah je bila udeležba od strani članov slaba; zatorej se ni moglo tega rešiti. Na prihodnji seji bo tudi volitev novega odbora za l. 1919. Zategadel vabim vse naše člane na sejo, da nam bo mogoče izbrati prave može v odbor, da ne bo potem kakega pregovarjanja, da odbor ni na mestu, kakor se to čuje običajno. To se govori od takih članov, kojih ni po 3 ali 4 leta??!! na sejo.

Nadalje opozarjam tudi vse tiste člane, ki še kaj društvu dolgujejo, za to leto, da naj prispevke poravnajo zanesljivo do 31. dec. 1918., da mi bo mogoče izdelati celoletni račun.

Bratski pozdrav
Rudolf Kuleto, tajnik.

OBJAVA.

Društvo sv. Barbare št. 92 u Pittsburghu, Pa., pozivlja svoje članice na buduču sjednicu, to je godišna sjednica, koja će se obdržavat 8. decembra 1918 koja članica ne dodje na to sjednicu će platit $1. — globe.

Sa pozdravom
Marija Kostelac, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Jožefa št. 110 K. S. K. J. v Barbertno, O.

Tem potom naznanjam vsem članom imenovanega društva, da je društveni urad sklenil pri svojem zadnjem sestanku, da bo $1. kazni za vse tiste člane, ki se ne bodo vdeležili prihodnje, ali glavne letne seje. Na tej seji se bode volilo uradnike za leto 1919; torej vsi na imenovano sejo, da ne zapadete kazni. Izvzeta je samo bolezen.

Asesmente se bo pobiralo takoj po 12. uri, toraj pridite pravočasno, da bodemo zamogli vse zgotoviti ob pravem času!

Z bratskim pozdravom
Joseph Lekšan, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Srca Marijinega št. 111 KSKJ. v Barberton, Ohio.

S tem prosim, da se vse članice gori imenovanega društva vdeležijo prihodnje mesečne seje dne 8. decembra ob 1. uri popoldne. Na tej seji bo volitev novega odbora za leto 1919.

Soststrski pozdrav
Jennie Okolish, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Ane št. 127. Waukegan, in South, Chicago, Ill. se naznanja vsem članicam našega društva, da bomo imele skupno spoved v soboto dne 7. decembra in skupno sv. obhajilo, v nedeljo, dne 8. dec. Prosim da se vsaka članica našega društva udeleži te lepe priložnosti in da vsaka članica prinese društv. regalijo s sabo. Odkorakale bomo iz šolske dvorane 15 minut do 8. ure v cerkev k prvi sv. maši, da pristopimo k mizi Gospodovi.

Dalje opozarjam vse naše članice, da se gotovo udeležite prine seje, katera se te seje ne udeleži, bo morala plačati $1. — kazni.

Sosestrski pozdrav
Katarina Mauser, tajnica.

NAZNANILO.

Iz urada dr. Sv. Družine št. 151 K. S. K. J. v Indianapolis, Ind. se naznanja, vsem oddaljenim sorodnikom prijateljem in znancem, da je tudi pri nas v Indianapolis, pobrala influenca dva rojaka, člana dr. sv. Družine št. 151 in sicer sledeča:

Rojak Anton Hribar je umrl dne 11. novembra po samo 3 dnevni bolezni. Pokopali smo ga dne 13. nov. na katol, pokopališču sv. Jožefa. Tu zapušča žalujočo soprogo in 4 male otročiče.

Drugi član našega društva ki je postal tudi žrtev influence je sobr. Franc Skrainar. Umrl je 25. nov. Pogreb se je vršil dva dni kasneje tudi na katol. pokopališče sv. Jožefa. Pokojnik zapušča tukaj eno sestrično.

Obema je društvo priredilo dostojen pogreb in se je članstvo istih korporativno udeležilo.

Zahvaljujem se tem potom članom društva za krasne vence in lepo udeležbo pri pogrebih. Vama, blagopokojna sobrata, pa bodi lahko svobodna zemlja! Na svidenje nad zvezdami!

Tony Rudman, tajnik.

Chisholm, Minn.

Cenjeno uredništvo! — Sporočiti Vam imamo žalostne novice od našega društva sv. Ane štv. 156 K. S. K. J. Nemila smrt nam je pobrala 2 sosestre. Prva članica, ktero nam je smrt pobrala iz naše srede odkar društvo obstoji, (društvo je bilo ustanovljeno 9. februarja 1915) je sosestra Rozi Geršič, stara 27 let, sprejeta je bila v društvo 12. maja 1916, umrla 13. oktobra 1918 zapustila je tukaj žalujočega soproga in dva mala otroka; umrla je v otroški postelji.

Društvo je ji priredilo krasen pogreb; naša lepa zastava je prvikrat spremila mrtvo sosestro. Druga naša umrla sosestra je Marta Balič, ena iz med ustanoviteljic društva, stara 36 let, umrla je za 'Influenzo' dne 9. novembra 1918. Zapušča žalujočega soproga in 7 nedoraslih otrok in en otrok (hčerka) je isti teden umrl. Žalostno je to, ker društvo se ni smelo udeležiti pogreba. Zaradi nalezljive bolezni je bilo prepovedano delati slavnosti in sploh vse je zaprto tukaj.

To je vse, kar imamo sporočati. Dal Bog, da bi v drugič kaj bolj veselega imele za sporočiti.

Izrekamo tem dvem hudo prizadetim družinam naše izkreno sožalje. Vama pa, nepozabljene sosestre :Večni mir! Bile ste dobre v življenju, in vsemogočni Bog poklical Vas je k sebi in prejele ste krono slave in plačila. Na svidenje na zvezdami!

S sesterskim pozdravom do članic društva sv. Ane štv. 156 in vsega članstva naše K. S. K. Jednote.

Katarina Studohar, tajnica.

West Colo. Springs, Colo.

Namenila sem se malo poročati iz te naše naselbine da smo izgubili te dni enega izmed naših rojakov. Žal, da je bil ta žrtev smrti moj ljubljeni mož Anton Godec .Umrl je po 3-letni bolezni jetiki dne 15. novembra. Zavedal se je pa pred smrtjo še tako, da je še čital nek slovenski list predno je za večno zatisnil svoje oči. Pokopali smo ga dne 18. novembra.

Tukaj je bil moj blagopokojni mož znan in zelo priljubljen; dosegel je 39. leto svoje starosti. Bil je član dr. sv. Jožefa št. 56 K. S. K. J., v Leadville, Colo., društva "Zvon" št. 6. S. Z. Z. v Denver, Colo. — Za krasen pogreb je poleg teh društev še pripomoglo društvo "Triglav" št. 94 S. N. P. J., ter so pokojniku darovali krasne vence v zadnji spomin. — Pred smrtjo je bil pokojnik previden s sv. zakramenti za umirajoče.

Tukaj zapušča enega brata, sestro, sestrične in bratranca; v starem kraju pa stariše in sestre.

Pri tej priliki se lepo zahvaljuje vsem tem društvom, posebno pa še sestrični Rosie Snajdar, Ani Prime in Mary Godec, ki so došle iz Pueblo, Colo., na njegov pogreb. Vsem skupaj naj Bog to delo stotero poplača! Ti pa nepozabni moj mož in ljubljeni oče: počivaj v miru in večna luč naj ti sveti!

Žalujoči ostali:

Marija Godec, žena, vdova.
Anton, Marija Ana, Štefi, otroci.

Lokalne vesti.

— Društvo "Marija Pomagaj", št. 78 KSKJ. priredi prihodnjo soboto zvečer, dne 7. decembra ob ½8 uri in v **nedeljo popoldne, dne 8. decembra** ob 2. uri (**ne** pa zvečer, kakor je bilo v cerkvi oznanjeno) prvič na slovenskem odru krasno igro "Pri kapelici". Uloge za to igro so v najboljših rokah; tako upamo torej, da bo v soboto zvečer in v nedeljo popoldne dvorana slovenske cerkve polna občinstva!

— Na praznik Brezmadež. Spoč. Marije, dne 8. decembra dopoldne pred 10. sv. mašo bo v cerkvi sv. Štefana blagoslovljena nova krasna Službena zastava (Service flag) katero so preskrbele žene in dekleta naše fare in jo bodo poklonile cerkvi v trajen spomin in počast onim vrlim fantom iz naše fare, ki so se borili in padli v minuli svetovni vojni

Ker bodo pred vsem na novi Službeni zastavi označeni člani-vojaki vseh slovenskih društev iz naše sredine, bi bilo prav in umestno, da se tega razvitja udeležijo vsa društva korporativno!

— Umrl je dne 27. novembra za špansko influenco 34 let stari samski Alojz Sfiligoj, član dr. sv. Alojzija št. 47 KSKJ. rodom iz vasi Dolenje pri Gradiški blizu Gorice.

Pokojnik ne zapušča v Ameriki nobenih sorodnikov, pač pa v stari domovini mater in brata. Pogreb se je vršil dne 28. nov. na Resurrection pokopališču v Summit, Ill. Naj v miru počiva!

V nedeljo, dne 1. dec. se je vršila glavna ali decemberska seja društva sv. Štefana št. 1. KSKJ., katere se je udeležilo lepo število članov. Navzlic obilnemu dnevnemu redu je trajala seja samo 3 ure, to pa vsled tega, ker se je vršila mirno, složno in v pravem bratskem duhu To se je osobito pokazalo tudi pri volitvi uradnikov za prihodnje leto, ker je bil skoro ves stari odbor zopet soglasno izvoljen še za prihodnje leto. Na novo sta bila le izvoljena zastavonoša in maršal sobr. Anton Banich in vratar John Kumer.

— Rev. A. Sojar, župnik slovenske cerkve sv. Štefana je pozival minulo nedeljo vernike v cerkvi, da naj započnejo vsi Slovenci v Chicagu, kakor tudi po drugih naselbinah nabirati prostovoljne doneske, obleko, odejo in živež za naše stradajoče Slovence v starem kraju. To pomožno akcijo bo potem prevzelo vodstvo Amer. Rdečega Križa v svoje roke.

Pri tej priliki je Rev. Sojar prečital vernikom tudi sledečo brzojavko, katero je odposlal dne 1. t. m. predsedniku Wilsonu v imenu fare sv. Štefana:

"Predsedniku Woodrow Wilson
Bela Hiša, Washington, D. C.
Vaša ekscelenca: —

V imenu Slovencev iz moje slovenske cerkvene občine, ki prihajajo iz jugoslovanskih krajev Vas najbolj vdano in spoštljivo prosim, da bi ugotovili Jugoslovanom vsaj one pokrajine, do katerih so bili opravičeni po vseh zakonih svetovnega prava — še pred vojno — ante bellum.

To posvečeno jim grudo so obdelovali in gojili s potom svojega obraza in s krvjo.

Mi, kar nas je tukaj v novi domovini smo žrtvovali radovoljno za dosego nove svetovne svobode svojo najboljšo kri, moč in premoženje.

Bodite torej g. predsednik velik v pravičnosti in mi tu živeči Jugoslovani pred vsem in po večini ameriški državljani bomo s hvaležnostjo blagoslavljali ime moža in domovino, ki je zahteval(a) ter ugotovil pravico tudi za Jugoslovane.

Rev. Anton Sojar,
Župnik sloven. cerkve sv. Štefana,
[redacted] Chicago, Ill.

"Čas je denar" pravi Amerikanec. Marsikdo je porabil morda mnogo časa, da je dobil $1.— na posodo.

Naši fantje.

Rojakinja Marija Švigel, dolgoletna članica naše K. S. K. J. živeča v Forest City, Pa. nam je poslala sliko svojega sina vojaka s prošnjo, da naj jo priobčimo s sledečimi vrsticama:

Član vojak Valentin Švigel je rojen l. 1894 na Notranjskem. V Ameriko je prišel s stariši komaj 6 let star. Bil je vedno uzoren fant in kdor ga je poznal, ga je imel rad. Gojil je pa vedno v svojem srcu vročo željo postati vojak in ta želja se mu je spolnila dne 26. aprila 1917 ko je stopil v stric Samo-vo službo. Zapustil je v Ferest City, Pa že priletne stariše, 3 brate in 3 sestre, nesreča je pa hotela, da je komaj 3 mesece po odhodu zgubil svojega dragega očeta; ubilo ga je v premogorovu. Gotovo hud udarec za blagega mladeniča, ki je očeta tako ljubil; pa ker je bil preveč oddaljen v Panami, ni mogel priti k pogrebu. Imel je tudi srčno željo iti v Francijo nad kajzerja, pa so ga dodelili službi ob panamskem prekopu. Sobrat Valentin Švigel spada h K. S. K. J. že 8 let, ali od svojega 16 leta.

Posnemanja vredno.

PROTESTNI SHOD CHIKAŠKIH SLOVENCEV.

Ker bije za našo staro domovino že pol 12. ura, je prešinil ta obupni glas tudi srca vseh chikaških Slovencev. Zdramili smo se. Vstali, ter vrgli od sebe vse predsodke; otresli smo se vse mrženj, sovraštva in nasprotovanja. To je pokazal veličastni protestni shod minuli četrtek popol. na Zahvalni dan, vršeč se v Pilsen Auditorium dvorani. Ta shod so sporazumno sklicale: Podružnica Woodrow Wilson št. 7 S. N. Z., Lokalna organizacija SRZ., Ženska podr. Jugosl. Žena in Deklet ter Ženski odsek Lokalne organizacije SRZ., da se javno protestira proti nakani Italijanov za priklopitev naših slovenskih pokrajin.

Dasiravno so trajale predpriprave za ta pomembni shod komaj 5 dni, je bila vdeležba zelo velika. Niti izredno slabo vreme ta dan ni nikakor zadrževalo naših zavednih rojakov in rojakinj doma; skoro vse je gnala vez domoljubja v Pilsen Auditorij, kjer je bila do 3. ure pop. že polna dvorana občinstva. Shodu sta predsedovala Iv Zupan in Frank Zaje. Takoj po otvoritvi shoda je Fr. Zaje naprosil navzoče občinstvo, da naj med zborovanjem in po zaključku istega marljivo podpisuje peticijo, naslovljeno na predsednika Wilsona. Pozivu gogovornika se je odzvalo nad 300 rojakov in rojakinj.

Kot govorniki na tem shodu so nastopili Fr. Zaje, Iv. Zupan, J. Mihaljevič, Frank Mravlja, Jože Zavertnik star. in Etbin Kristan. Vsi govorniki so želi buren aplavz za navdušene besede. K sklepu shoda je na to Fr. Zaje prečital spomenico, ki je bila poslana na šestinštirideset različnih mest; kot: raznim državam departmentom, diplomatom, političnim magazinom, jugoslovanskim časopisom itd. itd. Spomenica se glasi:

Na velikem shodu dne 28. novembra 1918 v Pilsen Auditorium ;na katerem je bilo zbrano članstvo lokalne organizacije Slovenskega Rep. Združenja, podružnice Woodrow Wilson, št. 7. Slovenske Narodne Zveze. Zveza Jugoslovanskih žena in Deklet in Ženska org. SRZ., ki reprezentirajo čikaške Slovence vseh političnih frakcij, je bila soglasno sprejeta sledeča spomenica:

Ameriški, kakor tudi Slovenci v domovini so z ostalimi Jugoslovani (Hrvati in Srbi) videli svojo osvobojenje v prvi vrsti v porazu avtokracije centralnih sil. Ta cilj je sedaj dosežen. Kajzerizma in v interesu habsburške dinastije skrpucane avstro-ogrske države ni več. Za razpad slednje države so gotovo mnogo pripomogli tudi Jugoslovani v in izven habsburške monarhije. Zato opravičeno upajo od mirovne konference, da jim bodo Združene države in ostale zavezniške sile dale popolno pravico samoodločevanja, za katerega princip so Združene države toliko žrtvovale. Ameriški Slovenci upajo, da bo mirovna konferenca tudi za Jugoslovane priznala načelo, da se ne sme nobenega naroda siliti pod vlado, katere ne mara.

Slovenci in Hrvatje, živeči pod vlado Avstro-Ogrske so pričeli boj proti habsburški monarhiji s podvojeno silo takoj, ko se jim je dalo razumeti, da Italija ne bo zahtevala izvršitev znane londonske pogodbe, ki daje precejšen in najvažnejši del jugoslovanskega ozemlja Italiji. V tem prepričanju jih je še posebno utrdila politika Wilsonove administracije oziroma razne izjave predsednika Wilsona, v katerih je podjarmljenim narodom dajal upanje v izpolnitev njihovih najsrčnejših želj za osvoboditev izpod avtokracije centralnih sil. Jugoslovani v domovini so se borili s svojimi skrajnimi silami za poraz svojih zatiralcev. V tem boju so jih podpirali tudi Jugoslovani v inozemstvu, posebno v Združenih državah. Mi nismo izgubili upanja v predsednika Wilsina, da ne bo uveljavil svojih načel za pravičen mir, ki je edina prava podlaga za preprečenje bodočih vojn; ravno nasprotno: Mi polagamo vse naše upanje v predsednika Wilsona in mogočno ameriško republiko, da bo ona na podlagi Wilsonovih načel uveljavila njegove principe, ki pomenijo združenje in svoboden razvoj nove jugoslovanske države.

Zelo nas je iznenadila propaganda nekaterih budilnih italijanskih krogov, ki so jo pričeli z vso silo voditi po podpisanemu premirju z Avstro-Ogrsko za anektiranje ozemlja k Italiji, ki ga ji določa londonska pogodba. Mi nismo niti najmanj nasprotni združenju čisto italijanskih krajev, toda londonska pogodba določa Italiji tudi kraje, v katerih je pretežna večina slovenskega prebivalstva. Anektiranje teh krajev bi pomenilo imperialistično politiko, kajti na tej politiki sloni tudi londonska pogodba, ki obljubuje v slučaju zmage Italiji ozemlja, do katerih nima nobene pravice. Primorsko, ki vsebuje province Goriško, Istro in Trst, ima pretežno večino slovenskega odnosno jugoslovanskega prebivalstva. Ravno to velja za Dalmacijo. Na Kranjskem, katere znaten del si laste tisti italijanski krogi, ki zahtevajo izvršitev londonske pogodbe, sploh ni Italijanov in o italijanskem prebivalstvu na Kranjskem ni niti govora, ker ga ni. Nam je žal, da se po več kot štiriletni vojni, ki je povzročila človeštvu toliko trpljenja, sploh še pojavljajo imperialistične tendence v toliki meri kot je to ravno slučaj glede jugoslovanskega Primorja. Balkansko, odnosno jugoslovansko vprašanje je bilo pred to vojno trajen ognjenik, ki je vedno ogrožal evropski mir.

Apeliramo na vse demokratične elemente, da onemogočijo nadaljno eksistenco tega ognjenika; to se da izvršiti le s pravično in demokratično rešitvijo jugoslovanskega vprašanja. Vsako anektiranje jugoslovanskega ozemlja bi ogrožalo bodoči svetovni mir, posebno pa še anektiranje jugoslovanskih provinc, za katerih aneksijo vodi sedaj boj klika italijanskih aneksistov. Anektiranje slovenskega dela Goriške, Istre in Trsta z okolico bi pomenilo smrtni udarec za slovenski narod. Razmerje med Jugoslovani in Italijo bi postalo vsled eventuelne aneksije neprijateljsko, ali bolje sovražno.

Ker smatramo, da je bila londonska pogodba sklenjena na podlagi tradicije, da imajo zmagovalci pravico anektirati zasedene dežele brez obzira na narodnostne meje, in ker je pozneje dobila vojna značaj boja med avtokracijo, v kateremu taboru so bile centralne sile, in demokracijo, za katero so bile v boju Združene države in zavezniki, upamo, da ne bo londonska pogodba, sklenjena pred vstopom Združenih držav v vojno odločilna za določitev mej med Italijo in jugoslovanskimi teritoriji. Mi priporočamo, naj razmere in odnošaj med italijanskim in jugoslovanskim prebivalstvom na Primorskem, Dalmaciji in na Kranjskem preišče nevtralna ameriška komisija, ki bi lahko vsebovala člane tudi drugih zavezniških držav, nadalje Italije ter Jugoslovanov, to je Slovencev in Hrvatov, ki so v tem oziru direktno prizadeti. Pri končnem reševanju tega vprašanja pa naj se vpošteva načelo samoodločevanja, ki naj se vrši pod nadzorstvom te nevtralne ameriške komisije: teritorije, ki so v tem oziru direktno prizadeti, pa naj začasa glasovanja zasedejo, če je mogoče, ameriške čete.

Od predsednika Wilsona, ameriškega ljudstva in naših prijateljev med zavezniki pa upamo, da bodo kakor dosedaj, še nadalje podpirali pravična stremljenja jugoslovanskega ljudstva za združenje vseh njihovih dežel, kjer žive kompaktno v večini. Ravno tako želimo, da bi jim naši ameriški in zavezniški prijatelji omogočili izvršitev principa brez vsakega pritiska kake vlade, ki bi skušala onemogočiti svobodni svobodni izraz ljudske volje, svobodno odločiti o bodoči formi svoje države." — V svrho pokritja troškov tega protestnega shoda se je nabralo svoto $63.30.

Sheboygan, Wis.

Protestni shod vseh Jugoslovanov proti neopravičenim zahtevam Italije se je vršil pri nas pred zadnjo nedeljo (24. nov.) zvečer. Udeležba je bila velika. Navdušenje še večje. Edinost vseh strank še največja! Sprejeli smo enoglasno resolucijo poslano na predsednika Združenih držav in resolucijo združenja vseh strank v obrambo naše domovine. Obe resoluciji sta podpisani od S. N. Z. in od S. R. Z. Moški zbor nam je zapel: "Lepa naša Domovina" in "Morje Adrijansko."

Jugoslovanski pozdrav!

Rev. J. Cherne.

Resolucija poslana predsedniku Združenih Držav.

Mi ameriški državljani slovenskega in hrvatskega pokoljenja, bivajoči v mestu Sheboygan, Wis., zbrani na javnem shodu 24. novembra 1918, smo sprejeli sledečo resolucijo:

Ker je premirje tako srečno sklenjeno med Združenimi Državami njih zavezniki in centralnimi državami, in

Ker se bodo storili potrebni koraki za stalen sklep miru v bližnji bolečnosti, in

Ker imamo trdno vero v načelo samoodločbe narodov tako pravično določeno po našem predsedniku, da se nobena krivica ne zgodi nobenemu narodu,

Bodi sklenjeno, da mi naprosimo našo vlado in našega predsednika Woodrow Wilsona, naj zaščitijo pravice Jugoslovanov pri končni uravnavi mej, s posebnim ozirom na Gorico, Trst, Istrijo in Dalmacijo, ter tako za vedno odstranijo vsak povod za bodoči prepir med sosednimi narodi, in

Bodi nadalje sklenjeno, da se ta resolucija vknjiži v zapisnik tega shoda in da se prepis pošlje predsedniku Združenih Držav Amerike.

Rev. James Cherne,
Anton Starich,
Anton Zorman,
Fr. Maretich.

DRUGA RESOLUCIJA.

Mi Jugoslovani, zbrani na javnem shodu v Sheboygan, Wis. dne 24. novembra 1918, smo sprejeli sledečo resolucijo:

Ker se hitro bliža čas mirovne konference, pri kateri se bodo določevale med drugim tudi meje za bodočo Jugoslavijo, in

Ker preti največja nevarnost, da pride velik del Jugoslovanskega ozemlja to je, Goriško, Trst, Istrija in Dalmacija v roke Italije,

Zato mi Sheboyganski Jugoslovani z veseljem pozdravljamo idejo združenja vseh strank tu v Ameriki. Mi vsi moramo v teh velikih časih storiti vse v svoji moči, da dobi naša Jugoslavija vse, kar je Jugoslovanskega ozemlja.

Rev. James Cherne,
Anton Starich,
Anton Zorman,
Frank Maretich.

Calumet, Mich. 24. nov. 1918.

V nedeljo je naš župnik Rev. Father L. Klopčič sklical pri slovesnih sv. mašah takozvani Slovenski narodni shod, vsled česar se je ob pol četrti uri v naši cerkveni dvorani zbralo izvanredno veliko število rojakov iz Calumeta in okolice.

Pri otvoritvi je sklicatelj izražal v par besedah namen tega shoda, namreč, da protestujemo proti zasedanju slovenske zemlje od sosedne vlade — Italije. Nato je bil za predsednika tega shoda enoglasno izvoljen Rev. L. F. Klopčič in zapisnikarjem g. Jos. Češarek.

Nadalje je g. župnik v svojem govoru označil današnje stanje rojakov v stari domovini.

Naš stari sovražnik, Italijan, kateri je že leta in leta deloval na to, da si polasti velik del sloje sedaj naravnost svojo požrešnost pokazal s tem, da je po padcu Avstrije zasedel dotične pokrajine, katere si bode skušal tudi po sklepu miru pridržati in to bi pomenilo poitalijančenje slovenskega naroda; gotovo bi to nasprotovalo težnjam našega predsednika Wilsona, ki se je že večkrat javno izrazil, da je šla Amerika radi tega v vojno, da bi izvojevala malim narodom, ki so že stoletja ječali pod teškim jarmom svobodo in prostost. Ves slovenski svet mora izraziti ogorčenje proti načrtom italijanske vlade da se ameriška javnost potom protestnih resolucij sezna z našimi zahtevami, da bi saj na ta način dobile naše želje odmev pri mirovni konferenci. Nadaljni govornik je bil g. Josip Plautz ml. ki je v kratkih besedah razjasnil stanje v stari domovini in pa o narodu v tukajšnjem kraju; zatem je g. Jos. Češarek, zapisnikar tudi svoje mnenje razložil.

Zatem je g. predsednik prečital resolucijo ki se glasi:

Mi ameriški državljani slovenskega pokoljenja, živeči na Calumetu in bakrenem okrožju Michigana, zbrani na javnem shodu dne 24. nov. 1918. smo sprejeli sledečo

Resolucijo:

Ker je bil namen Zdr. držav pri vstopu v svetovno vojno, da oprosti manjše narode izpod krutega jarma stoletnih tlačiteljev in

Ker je predsednik Zdr. držav uradno priznal upravičenost narodnih aspiracij Jugoslovanov in samoodločevanja za narodne pravice,

Ker sklenjeno premirje med Italijo in bivšo Avstro-Ogrsko monarhijo ogroža samostojnost in neodvisnost velikega dela slovenskega in hrvatskega naroda in

Ker se je bati, da bo ta sedaj od Italije okupirani del slovenskega in hrvatskega ozemlja pri sklepanju miru sprejet pod okrilje tujejezične italijanske vlade,

Bodi sklenjeno, da mi slovesno protestujemo proti ničvrednemu kršenju narodnostnih pravic in da se naprosi ameriško vlado in predsednika njega Ekselenco Woodrow Wilsona, da pri mirovni konferenci uporabita ves svoj vpliv, da se deli Jugoslovanom pravico, za katero so naši sinovi prelivali kri, da se strogi pogoji premirja z ozirom na zasedene slovenske in hrvatske pokrajine, ki obsegajo celo Primorsko z Gorico del Kranjske, Trst, Istro in Dalmatinsko obrežje ublažijo in da se pri sklepanju miru te pokrajine združijo z neodvisno Jugoslavijo.

Dalje bodi sklenjeno, da se pošlje po en iztis te resolucije njega Ekselenci predsedniku Wilsonu državnemu tajniku, našemu kongresniku W. F. James-u Jugoslov. Narodnemu Svetu v Washington, in Slovenski Narodni Zvezi Cleveland, O.

Resolucija je bila soglasno sprejeta z burnim pozdravom, na kar je zatem predsednik zaključil ta pomembni shod.

S pozdravom vsemu članstvu K. S. K. J. in rojakom širom Amerike.

Pavel K. Madronič,
tajnik društva sv. Petra št. 30 K. S. K. J. Calumet, Mich.

Dne 24. novembra t. l. je poslal vrli in zavedni župnik slovenske cerkve v Pueblo, Colo — Rev. Ciril Zupan v imenu svoje fare v Washington, D. C. sledečo pomembno brzojavko v angleškem jeziku:

'Predsedniku Woodrow Wilson-u
Bela Hiša, Washington, D. C.

Moji farani so bili zelo nejevoljni vsled nekega članka, priobčenega v mesečniku "The Nation" z dne 16. novembra 1918 pod naslovom "Tajna londonska pogodba." V tem članku se omenja, da se je v angleški zborniei poslancev predlagalo revizijo tajne pogodbe z Italijo, na podlagi katere naj bi se ji dalo v plačilo tudi del jugoslovanskih dežel zato, ker je stopila v vojno. Iz Balfourjovega odgovora je posneti, da bo se Anglija držala te pogodbe, ki je bila sklenjena še pred našim vstopom v vojno in to je v nasprotju z demokratičnim mirom.

Jaz sem bil rojen na Kranjskem in moja cerkvena občina je vsa jugoslovanska. Prišla je največ iz okrajev Gorice, Gradiške, Trsta, Kranjske. Istre in Dalmacije.

Službena zastava naše fare, na kateri je označenih 85 zvezd dela vsem ponos in čast. Posebno so nanjo ponosne matere, ki so bile vse rojene v goriomenjenih jugoslovanskih krajih, zavedajoče se, da so dale svoje sinove za demokracijo ljudstva v obče in za Vaša načela samoodločevanja narodov.

Dandanes čitamo vesti z veselim srcem in zahvalo za Vašo previdnost da so bile naše ameriške čete poslane v Trst, Reko in Kotor. Dobro vemo, da kjer vihra naša zvezdnata zastava, tam se ne bo godila nobena krivica.

V imenu svoje fare in v imenu vseh Jugoslovanov ne prosimo za nič drugega, kakor za to, da naj se izvede pod ameriškim nadzorstvom plebiscit v onih pokrajinah, katere so bile obljubljene Italiji od tretjih strank še predno so šle Združene države v vojno.

S popolnim zaupanjem v Vas nam daje to tolažbo in mir.

Rev. Ciril Zupan,
župnik slovenske cerkve, Matere Božje Pueblo, Colo.

"OČE NAŠ" JUGOSLOVANA.

Oče naš, kateri si v nebesih, posvečuje naj se Tvoje ime; posluša in spoštuje naj se Tvoja sveta beseda. Pridi kraljestvo Tvoje; bodi volja Tvoja v nebesih, kakor na zemlji. Kruh naš vsakdanji daj nam danes v naši borbi; daj nam smelost in pogum; daj nam umnih in značajnih mož; daj nam silo, ker sila je v Tebi. Uteši pomagaj materam, bratom in naši nesrečni deci. Čeravno so zapuščeni, ne zapusti jih še Ti. Daj jim tolažbe, utrdi v njih vero v osvobojenje, ker vera je v Tebi in dodeli večno življenje našim padlim. Daj nam svobodo, ker svoboda je dana edino od Tebe; daj da bo svobodna zemlja naša — naša **Jugoslavija!** Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom in ne pelji nas v nevarnost temveč reši nas vsega hudega na vse veke Amen. —

To krasno molitev je predelal in sestavil meseca avgusta 1918 slepi srbski poročnik Lujo B. Lovrič, poveljnik II. polka prve Jugoslovanske divizije. Pri jurišu na Komardži in Dubrudži je izgubil oba očesa, meseca avgusta t. l. je dovršil v Londonu šolo za slepe častnike. Njegova prva stvar, katero je naredil ta slepi junaški častnik je gori označena molitev.

Po Ujedinjenju."

Gen. Pershing predsedniški kandidat.

Columbus, Ohio, 29. nov. — V državi Ohio se je danes ustanovilo in inkorporiralo "Pershingovo republikansko ligo," koje namen je postaviti pri prihodnjih glavnih volitvah l. 1920 znanega generala John J. Pershinga kandidatom za predsednika Združenih držav.

To gibanje je sprožil bivši ohijski senator Charles Dick v zvezi z 14 ostalimi uplivnimi političnimi voditelji.

Senatska zbornica skrčila vojni davek.

Washington, D. C., 29. nov. — Pri današnji konferenci senatske zbornice se je skrčilo nameravani vojni davek z 500 milijonov dolarjev in sicer:

Pri tobaku za 50 odst. ali za $54,000,000; pri gazolinu za $40,000,000; pri razkošnih predmetih za $185,000,000 in pri drugih predmetih za $200,000,000.

Davek na smodke in cigarete se je skrčilo torej za tretjino davek na mehke pijače pa za polovico.

Prizivna obravnava E. V. Debsa.

Washington, D. C., 29. nov. — Justični department je določil, da se bo vršila vzklicna, ali prizivna obravnava napram Evgene V. Debsu, znanemu socialističnemu vodju iz države Ohio. dne 6. januarja 1919. Debs se bo moral zagovarjati pod zvezno poroti vsled kršenja špijonažne postave.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člane, na leto $0.96
Za nečlane 1.50
Za inozemstvo 2.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2487.

Subscription price:
For Members, per year $0.96
For Nonmembers 1.50
For Foreign Countries 2.00

31

"Vse za vero, dom in narod!"

je geslo K. S. K. Jednote. Na podlagi tega gesla nas veže dolžnost, da storimo vse v naši moči, tako v verskem, kakor tudi v narodnem oziru za naš narod. In ker se nahaja naša rodna zemlja in naš mili narod v stari domovini *ravno sedaj v najbolj kritičnih časih*, ko hoče nam nikoli prijazni, grabežljivi Taljan podjarmiti slovensko ozemlje in dom, kjer nam je tekla zibelka naša, ter tako poitaljančiti naš narod na rojstni grudi, radi tega je sveta dolžnost vsakega člana in članice naše dične Jednote, da povzdigne glas in protestira proti vnebovpijočem in nezaslišanemu talijanskemu činu in nameravanju.

Radi tega tem potom apeliram na vsa cenjena krajevna društva, da na svojih rednih ali izvanrednih sejah sklenejo proteste in jih pošljejo predsedniku Wilsonu in državnemu tajniku Lansingu, ter tako prosijo, da naša poštena in pravična vlada čuva in obvaruje naš dom in narod v stari domovini pred vsakim sovražnim nasiljstvom.

Naše geslo nas kliče na stražo in pomoč svojemu domu in narodu! Po konci torej vsi! Ne dopustimo, da bi Taljan gospodaril na slovenskih tleh! Slovenski narod mora biti sam svoj gospodar na svoji zemlji!

Z rodoljubnim pozdravom

JOSIP ZALAR,
glavni tajnik.

Joliet, Ill., 29. nov. 1918.

Jugoslovanskem narodu v Ameriki.

SLOVENCEM, HRVATOM IN SRBOM!

Po tako dolgem trpljenju, sumničenju in strahovanju stopamo danes pred vas z občutkom sreče, ki mora danes napolnjevati dušo in srce resničnega sina našega edinstvenega naroda, pa bodisi da se imenuje in ponaša s srbskim, hrvatskim ali slovenskim imenom.

Naša trpljenja niso bila zaman. Vse, kar smo vam tudi v najtežjih časih narodne preizkušnje pripovedovali in zaradi česar smo se izpostavljali neusmiljenim udarcem vseh javnih in tajnih sovražnikov našega narodnega osvobojenja in zjedinjenja, vse to se je z zaključitvijo velike svetovne vojne tudi uresničilo.

Z večno slavo ovenčana vojska mučeniške Srbije je s svojimi poslednimi zmagami izzvala poraz vseh sovražnikov na celem balkanskem polotoku, zatem pa so bili pod udarci zavezniških armad na fronti in s pomočjo narodnih revolucij v zaledju zlomljeni tudi vsi drugi naši sovražniki po vrsti.

Te zmage so toliko večje in značilnejše za naše narodno zjedinjenje, ker je *v sestavu srbske vojske operiralo nekoliko desettisočev naših bratov, naših slavnih ustašev in prostovoljcev iz vseh drugih krajev izven Srbije.*

Pomoč, katero so nudili veliki zavezniki, zlasti pa Amerika, v teh osvobodilnih vojnah, je neprecenljive vrednosti. Toda dejstvo, da so pri osvobojevanju Srbije izpod tujega jarma sodelovali bratje iz naših krajev v tako velikem številu, pomeni za naše bodoče skupno življenje najvažnejšo stvar. *Od danes smo vezani torej z našim narodom v Srbiji in Črnigori ne samo po bolnem sožalju nad ogromnimi žrtvami, katere je doprinesel na oltar skupne naše svobode, temveč veže nas tudi kri teh naših bratov iz drugih krajev, ki je bila prelita na bojnih poljih slavne Srbije, večno z njo.*

Kakšna bo ta vez, to ima rešiti ves naš narod iz vseh krajev, ker je v celoti sodeloval v borbi za osvobojenje, eni več, drugi manj, eni na ta, drugi na drugi način.

Kdo se ne spominja z bolestjo v duši prvih mesecev velike vojne, ko so naši rodni bratje, razpeti in okovani z vsakovrstnim avstro-ogrskim orožjem, korakali na fronte Srbije in Črnegore proti svojim rodnim bratom, ki so prevzeli na sebe težko nalogo, zastaviti vse v borbi za osiguranje svoje lastne svobode in uzpostavitev svobode v deželah neosvobojenih bratov. A danes? Namesto krvavih borb na **Drini, Savi in Donavi**, kakor je to moralo biti, žal, v začetku vojne, so pričakovala danes srbsko vojsko odposlanstva našega troimenega naroda iz Bosne, Hercegovine, Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Vojvodine in iz vseh slovenskih dežel z Istro z odprtimi rokami in z bratsko ljubeznijo v duši, *kajti do prihoda srbske vojske ponovno do Drine, Save in Donave so bili omenjeni naši kraji že osvobojeni s pomočjo splošnega narodnega ustanka.*

V mukah in trpljenju je naš tamošnji narod sežgal v svojih dušah strupeno kal mržnje in prepira do dna duše nad strašnim trpljenjem srbskega dela našega naroda za skupno svobodo in zjedinjenje so se zadnje dve leti pripravljali zlasti Slovenci in Hrvati, da prožijo potom splošnega ustanka v deželi, v vojski in mornarici svojim bratom v srbski vojski pomočno roko, da osvobode s tem naše mučenike, ki trpe že od početka vojne po avstrijskih ječah in taboriščih za isto stvar.

Revolucija, katero so pripravljali skupno z ostalimi slovanskimi brati v bivši Avstriji, je prinesla zaželjeni uspeh. Avstrijsko cesarstvo je, kar se tiče našega jugoslovanskega sodelovanja v borbi proti njemu, zrušeno, torej konečno baš tako, kakor se je to zamišljalo in po pravici pričakovalo od vseh strani.

Kar ni bilo mogoče 1914. *leta, se je dogodilo leta* 1918. *Naša narodna vojska iz Srbije je s pomočjo mnogoštevilnih izseljenih bratov in istočasne revolucije našega troimenega naroda v notranjosti same Avstrije osvobodila za vedno vse naše dežele izpod avstro-ogrskega jarma in jih vrnila v posest celemu našemu narodu.*

Ni več niti političnih niti cesarskih mej našimi srbsko-hrvatsko-slovenskimi deželami. Vse so danes svobodne in stvarno zjedinjene.

Preostaja samo vprašanje, kako treba *urediti* našo skupno državo, da bo zjedinjenje sigurno in trajno.

Jugoslovanski Narodni Svet v Washingtonu je vedno zastopal mišljenje, da je sigurno in trajno zjedinjenje vseh naših dežel v eno državo mogoče samo tedaj, *ako bodo imeli vsi državljani te velike naše jugoslovanske države, brez razlike na ime ali veroizpoved, enake pravice, sodelovati pri reševanju vseh vprašanj našega skupnega državnega življenja.*

Zaradi tega mišljenja smo se morali tudi javno raziti s strankarsko vlado gospoda Nikole Pašića, ker je gospod Pašić uporno zastopal mišljenje, *da je po Krfski deklaraciji že v naprej rešena oblika naše skupne države in da mora biti vsled tega kraljevina.* S tem je očividno prekršeno visoko načelo o narodnem samodločevanju. Narodnim poslancem na bodoči ustavotvorni skupščini je odvzeta pravica reševati o tem, za naše narodno medsebojno življenje nad vse važnim vprašanjem.

S tem je g. Pašić izzval pri našem narodu opravičeno bojazen, da se namerava na ta umetni način osnovati namesto svobodne in enakopravne srbsko-hrvatsko-slovenske države, nekakšna Velika Srbija. Ker bi to izzvalo nesrečne posledice in spore v našem bodočem notranjem življenju, smo smatrali za svojo sveto dolžnost, nastopiti pravočasno proti temu. *Kakor smo se protivili osnavljanju Velike Hrvatske po avstrijskem receptu, smo bili dolžni, preprečiti tudi osnavljanje Velike Srbije po Pašićevem receptu, kajti tako Velika Srbija kakor Velika Hrvatska so sovražne tvorbe, namenjene samo za to, da se edinstvo našega troimenega naroda razbije in da se narod ne pomiri.*

Zaradi tega vprašanja smo vodili z gospodom Pašićem borbo že več mesecev, toda spravljali je nismo v javnost, dokler ni bil cel naš narod osvobojen. Danes, svobodni, smo stopili pred narod tudi s to resnico. *Potrebno je, da se obvesti naš narod o tem važnem in usodepolnem vprašanju, da se more svobodno odločiti.*

Dobro smo bili poučeni, ko smo verovali, da čuti z nami in da misli enako ves narod, ki nosi v duši iskreno bratsko ljubezen in ki noče, da bi se naši bratje treh imen pritoževali in žalili eden drugega v naši bodoči državi zaradi naših razlik v preteklosti.

Srečni smo, da moremo danes javiti vsemu našemu narodu v Ameriki, *da je naše mišljenje v tem sporu popolnoma zmagalo.*

Dr. Korošec in tovariši, odposlanci velikega Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Zagrebu kot začasne jugoslovanske narodne vlade, katero so tam postavili ne samo Slovenci in Hrvati, temveč tudi vsi Srbi v naših krajih bivše avstro-ogrske monarhije, so se sestali nedavo tega v Ženevi z odposlanci Jugoslovanskega Odbora v Londonu na posvetovanje. Konferenca je zaključila s tem, da so odposlanci kot zastopniki jugoslovanske narodne vlade v Zagrebu predložili vsem zavezniškim vladam noto z določenimi zahtevami. Pašić sam je sprejel to noto na znanje in se obvezal, da jo bo podpiral pri zavezniških vladah.

Sledeče so zahteve, katere je odposlanstvo začasne jugoslovanske narodne vlade v Zagrebu predložilo v svoji noti vladam Srbije, Francije, Anglije, Italije in Amerike:

1. Jugoslovanski Narodni Svet v Zagrebu se ima priznati kot najvišja oblast v novo-ustrojeni državi v mejah bivše monarhije, na srbsko-hrvatsko-slovenskem ozemlju.

2. Jugoslovanska vojska na tem ozemlju se ima smatrati kot njen vrhovni komandant.

3. Isti vladi se ima priznati pravica komande tudi nad bivšo avstrijsko mornarico.

4. Dokler se ne stvori skupno predstavništvo Srbije in jugoslovanske države, naj se prizna dr. Trumbić, predsednik Jugoslovanskega Odbora v Londonu kot glavni uradni zastopnik Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Zagrebu pri vseh zavezniških vladah v Ameriki.

5. *Nova jugoslovanska država in Srbija se imate zjediniti v skupno in edinstveno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev.*

6. *To zjedinjenje kakor tudi vse izpremembe, katere se morajo zaradi tega izvesti, se bodo izvršile na veliki ustavotvorni skupščini.*

7. *Do sestanka ustavotvorne skupščine bo obdržala upravo jugoslovanskih pokrajin začasna vlada v Zagrebu.*

8. *Protestira se proti zahtevam Italije po gotovih delih jugoslovanske zemlje.*

Nota te vsebine je že pri vseh zavezniških vladah in pri vladi Amerike. Od naše strani bomo poročali narodu, kadar bodo podale zavezniške in ameriška vlada o njej svoje mnenje in priznanje. Toda niti čakajoč na to rešitev se more že sedaj brezdvomno reči, da so zaključki ženevske konference v popolnem soglasju z idejami in celokupnim sedanjim delovanjem Jugoslovanskega Narodnega Sveta v Washingtonu.

Tudi v naši domovini, istotako kakor mi tukaj, zahtevajo, da se novo osvobojene dežele zjedinijo s Srbijo, vštevši tudi Črnogoro, v ono edinstveno srbsko-hrvatsko-slovensko ali jugoslovansko državo.

Kakor zahtevamo mi, tako zahtevajo tudi vsi naši v domovini, da se izvede to zjedinjenje na veliki narodni ustavotvorni skupščini, na kateri *bodo svobodno izvoljeni narodni poslanci iz vseh naših krajev rešili poleg ostalih tudi to važno vprašanje, naj-li bo naša zjedinjena jugoslovanska država republika ali monarhija.*

Ker bo obdržala na podlagi gornjih zaključkov upravo nad jugoslovanskimi kraji izven Srbije do ustavotvorne skupščine jugoslovanska narodna vlada v Zagrebu v svojih rokah, smo prepričani, da se bo delo pred volitvami, kakor tudi volitve same v našem narodu, izvršilo popolnoma svobodno in brez pritiska od katerekoli strani. Narod namreč, ki je je znal in umel otresti s sebe strašne okove avstro-ogrskega državnega sistema, bo znal gotovo tudi zaštititi svojo svobodo tudi v tem novem stanju.

Zastopajoč pravico do popolne državljanske svobode za vsakega, je sprejel Jugoslovanski Narodni Svet na svojih sejah v dneh 13., 14. in 15. tega meseca v Washingtonu izjave svoje pojedinih članov na znanje, *s katerimi zahtevajo, da ima biti naša bodoča skupna jugoslovanska država republika. Svet je dal svojim članom popolnoma proste roke, da delujejo med narodom v tem zmislu.*

Ker pa je bilo načelo narodnega samoodločevanja Jugoslovanskemu Narodnemu Svetu vedno vrhovno pravilo v vseh narodnih vprašanjih in bo tudi vedno ostalo, bo on kot splošna narodna politična ustanova spoštoval mišljenje tudi onih v našem troimenom narodu, ki žele in zahtevajo, da mora biti naša bodoča država monarhija. —

Nasprotniki našega narodnega zjedinjenja se prizadevajo izzvati zmešnjavo in odpor med srbskim delom našega naroda. Znano je, da je ravno v zvezi z delovanjem Jugoslovanskega Narodnega Sveta srbski del našega naroda v Ameriki največ doprinesel s svojimi ustaškimi žrtvami za ideal naše narodne zajednice. Danes, ki slavi ta ideal svoje slavje na naših domovih v domovini, skušajo taisti nasprotniki, ki so z vsemi silami blatili naše ustaško gibanje, prikratiti ravno temu delu našega naroda plodove njegovega požrtvovanja.

Nasprotniki narodnega zjedinjenja hočejo napraviti iz junaških Srbov, ki so osvoboditelji, srbske Pruse s stisnjeno pestjo, naperjeno rodnim bratom v prsa in lice. Zaradi tega smatramo za svojo sveto dolžnost, opozoriti srbski del našega naroda, da naj se čuva vseh onih, ki ga navajajo k temu, da postane nasilen napram lastnim svojim bratom.

Mi smatramo, da je veličina strašne srbske žrtve, ki je bila doprinešena v tej osvobodilni vojni, s tem, da zadobi naš narod splošno svobodo in medsebojni mir. Zaradi tega verujemo, klanjajoč se pred žrtvami, katere je dalo v našem osvobodilnem gibanju tudi Srbstvo iz Amerike, da bodo naši bratje Srbi pokazali tudi v teh naših usodepolnih vprašanjih vso svojo ljubezen do svobode in spoštovanje do visoke pravičnosti, po kateri ima vsak državljan naše bodoče države ne samo pravico, temveč tudi dolžnost, razmišljati in povedati, kaj želi in kaj misli glede naše državne zajednice, da bo najboljše in najsrečnejše za ves naš narod, ne samo enega, temveč vseh treh imen. —

Posvečujoč teh par besed našim bratom Srbom, pozivljamo v zvezi s tem še enkrat vse naše jugoslovanske brate, da naj v časih sreče, katero smo doživeli z zlomitvijo ne samo avstrijskega temveč tudi vseh ostalih mračnih cesarstev in kraljevstev v Evropi, mirno in brez razbujevanja razpravljajo o odprtem vprašanju o našem notranjem medsebojnem življenju, zlasti pa o vprašanju o republiki ali monarhiji.

Od tega, dali se bo naše notranje vprašanje srečno rešilo, zavisi tudi naša moč napram sosedom, ako bi se hotel kateri od njih po krivici prisvojiti kateri del naše zemlje.

Naši odnošaji z Italijo še niso rešeni. Čim bolj se bomo izkazali napredne in pomirljive ter da spoštujemo zakone o državljanski svobodi in načelo samoodločevanja med nami samimi, tem bolj bodemo vplivali tudi na naše velike zaveznike, zlasti pa na Ameriko, da so po tem načelu odredi tudi naš odnošaj napram Italiji, kajti Amerika je ona, ki se je izkazala za najvišjo zaščitnico pravice po načelu narodnega samoodločevanja.

Vsi mi jugoslovanski izseljenci s strahom in trepetom pričakujemo zveze z našimi mučeniškimi družinami v domovini. *Jugoslovanski Narodni Svet je že podvzel vse korake, da se zveza med našim izseljeništvom v Ameriki in domovino čim prej uzpostavi. Zvezo bomo dobili s pomočjo ameriške in jugoslovanske narodne vlade v Zagrebu.* Ker se s tem vprašanjem odpira obcnem tudi vprašanje naše posamezne in skupne pomoči celemu narodu in izmučenim rodbinam v domovini, bo Jugoslovanski Narodni Svet v Washingtonu obvestil celi naš narod o teh stvareh, kakor tudi o vsem onem, kar misli podzeti pri tej priliki, ko bo vprašanje o zvezi z domovino uspešno rešeno.

Ob zaključku opozarjamo in prosimo ves naš plemeniti in dobri narod v Ameriki, naj čuva bratstvo, slogo, enakost in ljubezen med srbskim, hrvatskim in slovenskim narodom kot največjo svetinjo, ker je od tega odvisna naša pridobljena svoboda, naše zjedinjenje in naša skupna sreča.

Spoštujmo prepričanje vsakogar, kajti le na ta način imamo v naši skupni državi resnično svobodo.

Slava vsem srbskim, hrvatskim in slovenskim junakom in mučenikom, ki so se žrtvovali za sveto svobodo in jedinstveno državo, katero smo sedaj dobili. Živel naš izmučeni, zjedinjeni in osvobojeni narod v starem kraju in v Ameriki, ki je našo tamošnjo borbo za osvobojenje zvesto podpiral.

Storimo in žrtvujmo še vse, kar je potrebno, da se žrtvuje, da bo naša skupna država Slovencev, Hrvatov in Srbov zemljišče narodne sreče, bratstva, jednakosti in ljubezni.

JUGOSLOVANSKI NARODNI SVET V WASHINGTONU, D. C.:

Don Niko Grškovič, predsednik,
Dr. Hinko Hinkovič, *Jovan Krajnović,*
Dr. Drago Marušić,
Kazimir Zakrajšek, *Dušan Bogdanović,*
Josip Marohnić, *Pavel Schneller.*

OPOMBA UREDNIŠTVA: Za zadnjo številko došlo prepozno.

ITALIJANSKO ROVARENJE MED NAŠIM NARODOM V AMERIKI.

Jugoslovanski Narodni Svet je sprejel zanesljiva poročila, da hodijo italijanski agentje in mešetarji okoli našega naroda po raznih kolonijah, zlasti okoli naših izseljencev iz Dalmacije in primorskih krajev, in da jih nagovarjajo, da podajo nekakšne izjave simpatije, udanosti in privrženosti Italiji. V svojem umazanem delovanju operirajo ti agenti z ogromnimi svotami denarja in skušajo podkupiti naše ljudi. To italijansko mešetarjenje ni izšlo iz "budne zavesti" med italijanskimi izseljenci, ker je večina njih nepismenih in vedo komaj kaj o svoji rodni zemlji, kaj šele o Dalmaciji, Istri, Gorici, Trstu in o drugih naših krajih, katere žele njihovi bratje onstran morja ugrabiti Jugoslovanom. Ni dvoma, da je to "kupovanje" simpatije za Italijo prirejeno in organizirano po posebnih agentih italijanske propagande, uradne in neuradne, ki že dalj časa kupuje na tak način priznanja italijanskih aspiracij na naše pokrajine. To je namreč v popolnem soglasju z italijanskim razumevanjem pravo narodnega samoodločevanja in načel, katera je predsednik Wilson proglasil za vse narode.

Mi najresnejše opozarjamo naš narod v Ameriki, naj nikar ne nasede na limanice teh italijanskih agentov in da naj jih, kadarkoli se mu približajo, ne samo odžene, temveč da jim raztolmači, kaj Jugoslovani mislijo o njihovih poslih in koliko drže do onega, kar je njihovo. Ni nam treba opozarjati naš narod, da pomenja vsako, pa tudi najneznatnejše pristajanje na to, kar ti agenti zahtevajo od njega, najgrše in najsramotnejše izdajstvo nad lastnim narodom, nad svojo domovino in nad svojo rodno grudo. Taka sramota bi se ne dala oprati niti v devetem kolenu.

Pozor rojaki, in ven z vsakim italijanskim agentom!

Listnica uredništva.

Nekaj dopisov in naznanil smo prejeli že ob zaključku današnje številke. Vse zaostalo sledi prihodnjič. Če je poslal kak tajnik kako uradno naznanilo prekasno, naj si posledice sam pripiše. Vsak tajnik ve in zna, kedaj se vrši glavna letna seja. Čemu se pa preje ne zglasi? Mi ne moremo vsled tega njemu na ljubo izdajati posebne številke, ki stane $175.00. O točnem pošiljanju naznanil pridigamo vedno, pa — vse zaman!

John D. Pueblo, Colo. Ne samo vi, ampak že tudi številno drugih nas je vprašalo, kedaj bo mogoče zopet pisati naravnost v staro domovino. Sedaj ali za enkrat še ni mogoče pisati venkaj; morda pa že v par mesecih, ali kmalu po končani mirovni konferenci. Svetujemo vam da se obrnete na podružnico Ameriškega Rdečega Križa (American Red Cross) v Pueblo in vprašajte, če ta družba še sprejema pisma za staro domovino.

Pozdravljeni!

POPRAVEK.

V zadnjem uradnem poročilu umrlih članov se je urinila neljuba tiskovna pomota.

Pri društvu sv. Jožefa št. 2. Joliet, Ill. naj se pravilno čita, da je bila pokojna članica Josipina Pucelj stara 30 let in da je pristopila k Jednoti dne 12 junija leta 1907.

Uredništvo.

Več je na svetu begunov pred resnico, kakor pa krivico.

Slikarji niso radi praznoverni, vendar radi verujejo z znamenja.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. nov. 1918 skupna izplačana podpora
$1,474,816.62.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St.
II. podpredsednik: Math Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainšek, 302 No. 3rd Ave. West; Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frančič, 311—2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:
Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:
Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":
Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canad 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1915 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. J.

Članom in članicam društev K. S. K. Jednote v državi Michigan, se naznanja, da sem prejel od državnega zavarovalninskega oddelka državeMichigan postavno dovoljenje za poslovanje naše Jednote v imenovani državi. Postavno dovoljenje nam je bilo izdano dne 27. novembra t. l. in tako je naši dični organizaciji od imenovanega dne dalje postavno dovoljeno poslovati v državi Michigan. Upam, da bo ta novica razveselila vse člane in članice v državi Michigan in da bodo posvetili vse svoje moči, da pridobijo kolikor največ mogoče novih članov in članic v Jednoto, kakor hitro bode Jednota pričela z zopetnim sprejemom novih udov.

Z bratskim pozdravom sem Vam vdani sobrat,
***JOSIP ZALAR*, gl. tajnik.**

ČLANOM IN ČLANICAM K. S. K. JEDNOTE V POJASNILO IN RAVNANJE.

Veliko je bilo pisanja in priporočil članom in članicam, da naj premene ,oziroma zamenjajo stare certifikate za nove, katere je Jednota izdala z namenom, da bo vse članstvo imelo jednake certifikate, ki bodo odgovarjali okoliščinam Jednotinih pravil in ki so v popolno protekcijo dedičev. Vse te priprošnje so bile pri nekaterih članih(icah) "bob v steno". Brat predsednik Jednote je v uradnem apelu na članstvu naznanil, da naj vsak član(nica) zamenja stari certifikat z novim, da naj vsakteri, ki ne bo hotel tega storiti, posledice, ki bi znale radi takega zanemarjanja nastati, sam sebi pripiše. Tudi to svarilo ni bilo pri nekaterih upoštevano. Med člani in članicami, ki so zadnje čase podlegli(e) smrti vsled takozvane "španske influence", bilo jih je več takih, ki niso zamenjali svojih certifikatov. Najbolj žalostno pri tem pa je, da je med njimi nekaj takih, ki so bili ob času pristopa v Jednoto še samci (neoženjeni); pozneje so se poročili, toda dedičev niso nikoli premenili. V certifikatih so še vedno stariši, bratje ali kdo drugi imenovani dedičem. To so enaki slučaji, kakor je bil slučaj pok. sobrata Josip Frice, vsled katerega je nastala tožba in je sodnik določil, da se mora plačati posmrtnina dedičem označenim v certifikatu, to je pokojnikovim starišem in bratu, čeravno je pokojnik zapustil vdovo in nedoletnega otroka.

Kaj je temu vzrok, da se nekateri člani tako malo brigajo za tako važne stvari? Zakaj se ne upošteva uradnih naznanil glavnih uradnikov Jednote? Jednota je izdala nove certifikate ravno radi tega, ker je v novih certifikatih označeno, da če član umrje in zapušča ženo ,oziroma otroke, so ti prvi dediči, čeravno član ni spremenil dedičev ob času ko se je poročil. To je natančno označeno v novih certifikatih pod točko 3. To je bilo napravljeno radi tega, da se obvaruje vdove in sirote; toda nekateri člani se niso na to ozirali in niso zamenjali starih certifikatov za nove in vsled tega imajo njih vdove sedaj nepotrebne sitnosti in stroške in vprašanje je: bode li sodnija določila posmrtnino njim ali dedičem, označenim v certifikatu? Je li potreba, da ima taka vdova sedaj nepotrebne stroške in skrbi? Krivda ni na strani Jednote. Jednota je storila vse kar je mislila, da je v najboljše varstvo članov in dedičev. Največ krivde je ležeče pri tem na pokojnikovih soprogah samih. Zakaj se niso pobrigale, kako je možev certifikat napravljen? Vsake žene je dolžnost, da se za tako važne stvari zanima. Gotovo bode marsikatera članica-soproga rekla: "Jaz sem bojim vprašali svojega moža na koga ima zapuščeno zavarovalnino, ker bo mislil, da mu želim prezgodnje smrti." Tak izgovor je prazen. Dokler se žena ne boji na plačilni dan zahtevati od moža ček ali denar, da plača vsakdanje stroške, se ji tudi ni treba bati vprašati, kako ima njen mož napravljeno zavarovalnino, kedo so dediči itd. Zaradi tega ponovno priporočam da vsi člani, ki niso zameljali starih certifikatov za nove, naj to takoj store. Članice-soproge pa opozarjam, da če se njih soprogi sami za to ne pobrigajo, da bi dediče premenili v korist svoje žene ali otrok, naj zahtevajo, da to napravijo, da si s tem prihranijo nepotrebne sitnosti in sodnijske stroške, ki bi znali nastati vsled take malomarnosti.

To naj vsakteremu članu in članici služi v zadnji opomin in ravnanje.

Z bratskim pozdravom sem Vam vdani sobrat,
JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Vprašaj samega sebe: "Ali pričakujem od svojih prijateljev več, kakor sem jim pri volji jaz sam dati?"

•

Nad vse važno in pomenljivo je okrožje katero obsega majhen poročni prstan.

Črni konji niso vedno tako črni, kakor se jih običajno slika.

•

Če sta dve dekleti zabljubljeni v enega in istega mladeniča, se pri srečanju nasmehneti, po srečevanju pa sledi škripanje z zobmi.

Versko znanstvene razprave.

BOG — NA VEKE.

Spisal I. Božič.

(Nadaljevanje)

V tej duši je mesianska ideja lepše in lepše poganjala in se naposled do dobrega razvila v — svetem slovstvu.

Naravno je, da ne nahajamo za očakov, ko ni bilo še nobenega slovstva, in še pozneje, ko je moralo slovstvo služiti drugim svrham, n. pr. zgodovinopisju in raznim naredbam glede na bogočastje in državno osnovo, mesianske misli jasno in pogosto v njem izražene. A kakor hitro je narodov razvitek dosegel svoj vrhunec, in se je slovstvo oprostilo onih vezi, v katerih so ga vklepale vsakdanje potrebe Izraelovcev, se je jela tudi mesianska misel bolj poudarjati. Posebno pa je oživela pozneje, ko je narodova zgodovinska slava pojemala in se bližala zatonu. Ne trdimo s tem, da se je to godilo čisto naravno, ker je vsled slabih razmer ljudsko mišljenje samo tako zahtevalo, kakor trde racionalisti, ampak le, da Bog v dosego svojih namenov ni delal čudežnih skokov, temveč se v svoji modrosti mirno posluževal slabotnih človeških dejanj, strinjajočih jih s svojimi sklepi in vodeč jih do svojega cilja. To zavestno pojavljanje mesianske misli imenujemo mesianske prerokbe.

Kakšna je Kristusova podoba v teh prerokbah.. Enaka je oni, ki se nam zreali v predpodobah, nekak refleks one, ki jo nam slikajo evangelisti, dasi je način slikanja različen. Dokler racionalisti ne bodo mogli utajiti božjega izvora in avtencije novega zakona — in do sedaj so se še vedno spekli — tako dolgo ne bodo mogli tudi iz starega zakona izbrisati Kristusove podobe, ki jo nahajamo v prerokbah.

Ker nas zraven tega pisatelji novega zakona na premnogih mestih tudi že izrečno uče, da nam je Kristusovo sliko iskati že v prerokbah, poglejmo, kako je Bog narisal njegovo podobo v narodno mišljenje in tradicijo, in posebno še, kako jo je narisal v duši in spisih sv. pisateljev, prerokov v pravem pomenu besede.

Kakor se pa opaža stopnjevit razvitek Mesijeve podobe v zunanjem življenju Izraelovem, se opaža tudi tukaj, Bog, ki je na nadnaraven način oplodil narodovo zavest s hrepenenjem po Zveličarju, ji je umikal zaželjeni predmet bliže in bliže, kazoč jasneje sedaj eno, sedaj drugo stran neizčrpne Kristusove osebnosti.

Objektivni tipi Mesije so se razvijali vzporedno s političnim in kulturnim življenjem, in sicer še v dokaj enakem razmerju, zakaj vrhunec predpodobe nahajamo v Izraelu ravno za Davida in Salomona. Drugače je z mesiansko mislijo v prerokbah. Subjektivno se je začela mesianska ideja še le prav oživljati, ko je bila objektivno že do dobrega predstavljena v narodovih napravah in običajih. To je bilo delo božje previdnosti, ki je uporabljala vsako duševno in gmotno zadevo svojega ljudstva, da je v njem pripravljala Kristusu pot. In tako je umevno, da je Kristus ona os, okoli katere se vrti ne samo novi, ampak tudi ves stari zakon.

Ako je bil narod glede na predpodobe nekako bolj pasiven, trdimo z neko pravico nasprotno o prerokbah, ki nosijo dovolj znakov individualnosti sv. pisca. A pomniti moramo, da je bil prvi vzrok tudi tukaj Bog, ki je vplival na narodovo in posameznikovo mišljenje.

Kakor se vidi v predpodobah najprej le splošen oris Mesijeve osebe, ki se je potem bolj in bolj jasnil, tako je tudi tukaj. Razločujemo pa lahko več stopinj. Kakor vsak narod, je imel tudi izraelski svojo otroško,mladeniško in moško dobo in dobo propada. Primerno tem dobam se je javljala tudi mesianska misel na različen način.

In tu vidimo najprej kako je Bog vodil očake v vseh razmerah, kakor oče drži maloletnega otroka za roko, da se ne izgubi. In kakor otroka pridobimo, obetajoč mu sladčic, je obetal tudi Bog očakom izprva pozemeljskih dobrot, a vedno tako, da je v njih obetal tudi pravo, duševno dobroto, Odrešenika.Tukaj vro prerokbe naravnost iz božjih ust, a očaki jih le spremljajo kot zastavo velikega in srečnega zaroda.

Tega pa očakom in ljudstvu ne moremo povsem zameriti, saj je imelo pravico do zemeljskih dobrot, ker je bilo šele v začetku svoje zgodovine. A malo prej kakor mu je izpolnil Bog pozemeljski del svoje obljube — pred vhodom v kanaansko deželo — ga je še dobro opomnil, da se ima pripraviti še na drugo, veliko važnejšo posest. "Preroka iz tvojega ljudstva in izmed tvojih bratov kakor mene, zbudi ti Gospod tvoj Bog; njega poslušaj," govori ljudstvu božji poslanec Mojzes. V besedah "kakor mene" vidimo že bolj jasno Kristusovo podobo, ker smo povedali, v kako obsežnem zmislu je bil Mojzes prerok svojemu ljudstvu.Takih znakov ne nahajamo na nobenem drugem preroku starega zakona kakor samo na Kristusu. A kakor se je ljudstvo protivilo prvemu, tako tudi drugemu.

Od tedaj Bog ni motil ljudstva z mesianskim kraljestvom, ki je bilo še daleč in je mirno pustil, da je uživalo pozemeljske dobrote. O Mesiju ni vedelo veliko, a vedelo je dovolj. Tudi ga ni potrebovalo, saj je njegova slava rastla od dne do dné. Tako je nahajamo za kralja Davida. Ozrlo se je na svojo moč in se oddahnilo, ker je dospelo do cilja. Nevarnost je bila velika, da mesianska ideja popolnoma ugasne tudi v boljših narodovih elementih. A božja previdnost je to naglo preprečila. K Davidu, ki hoče zidati Gospodu tempelj, je poslala preroka Natana ter mu naznanila, da bo njegov potomec zidal hišo božjo, in pridejal še, da bo trajalo kraljestvo v hiši Davidovi na veke. Iz tega je mogel David, ki je božje obljube Izraélu pač dobro poznal, razbrati višji pomen Izraelov sploh in svoje hiše posebej.

A Bog mu je dodelil tudi, da je še bistreje videl v preroškem duhu tega velikega potomca, ki ga je nato prelepo načrtal v psalmih, da bi s pesnijo oživil in pojasnil skoro že zamrlo mesiansko idejo In Bog je navdihnil tudi druge izmed naroda, da so peli po Davidovem načinu.

Prelepa je podoba Kristusova v preroških psalmih. Vse važnejše poteze nahajamo dobro izražene in posamezne podrobne slike se lepo zlivajo v celotno njegovo podobo.

To velja posebno o izključne mesianskih psalmih. Tu nahajamo Kristusa v vsi njegovi slavi. Njegov božji izvor, njegova moč in zmaga nad sovražniki, njegov blagodejni vpliv na vse ljudi, ki ga zopet od svoje strani molijo in slave, njegova duhovniška čast po redu Melkizedekovem — te so misli, ki se kar kopičijo v teh psalmih.A kakor Kristusova slava kar žari iz psalmov, nahajamo čudovito točno izraženo tudi njegovo trpljenje in povečanje. Videti je, kakor bi bil Bog hotel narediti v teh prerokbah nekako ravnotežje da bi sveti pevec dobro pomnil, s kakim naporom doseže Mesija opisano slavo.

Posebno imeniten je v tej vrsti 21. psalm, ki opisuje do pičice Kristusovo križanje, in 15., ki napoveduje njegovo veličastno vstajenje. Važno je posebno to, da smatra sveti pevec Mesijevo slavo kot plačilo obilnega trpljenja, in da izvaja ravno iz njega njegovo duhovniško čast. Da je tu podoba Kristusova živo naslikana, izpričujejo zraven svetega pisma tudi vsa nasprotna dokazovanja Judov in racionalistov, ki so do sedaj vsej sijajno pogoreli.

Vendar vidimo v teh prerokbah več, kakor bi pričakovali, namreč Kristusa v popolni slavi, ki je na zemlji ni dosegel. Vzroka temu ni težko najti.

Za Davida in Salomona je dosegla predpodoba svoj vrhunec. Nevarnost je bila, da bo ljudstvo smatralo mesiansko idejo že za uresničeno. Da bi ljudstvo v prihodnosti, ki je imela po razdelitvi kraljestva biti žalostna, zato ne obupalo, je Bog predpodobo ljudstvu razsvetlil, poslužujoč se njegovih pesniških moči.

Da je bila ta jasna Mesijeva podoba v narodu le nekak svetel "intermezzo", razvidimo iz tega, da odslej ne slišimo o Mesiju ničesar skoz 200 let, kar je pri kulturnem narodu veliko.

A dasi je bil Mesija še daleč, se je bližal vendarle, in treba je bilo narod nanj pripraviti.

To je izvršila šola prerokov, ki je bila ustanovljena najprej, da bi čuvala postavo. To nalogo je opravljala od osmega stoletja. A ker ni vse nič pomagalo, je začela napovedovati božjo šibo — asirsko in babilonsko sužnost. S tem se je bistveno izpremenil njen poklic in stopil v službo mesianske ideje. Da bi ljudstvo vsled hudih groženj ne obupalo, so preroki vpletli medaje upe na boljšo mesiansko prihodnost.

(Konec prihodnjič.

VZROKI ZAKAJ JE MARIJA MORALA BITI BREZ MADEŽA SPOČETA.

(Rev. J. Plaznik.)

Mi vsi verujemo, da Marija ni bila omadeževana niti trenotek z izvirnim grehom, da je prišla njena duša iz rok Božjih, da jo je Bog obvaroval podedovanega greha po zasluženju Sinu Božjega. Marijo so vedno imenovali "ženo obdano s solncem". To solnce je bil Jezus Kristus, zavoljo katerega je bila obvarovana pred napadi sovražnikovimi.

Da je bila Marija brez madeža spočeta, je verska resnica; to se pravi, da ne bi bil katoličan, kdor bi tega ne verjel. Zakaj je bila obvarovana izvirnega greha, povepapež Pij IX. v pismu, v katerem je proglasil Marijo za brez madeža spočeto, namreč "Spodobi se, kakor ima edini sin Božji Očeta v nebesih, kateremu serafi kličejo trikrat "svet", da ima tudi mater na zemlji, katera ni bila nikoli brez svetosti."

Če je bil Jeremija, kateri je bil določen za preroka med pogani, posvečen v materinem telesu; če je bil sv. Janez, kateri naj bi pripravljal pot Jezusu, napolnjen s svetim Duhom. Kdo more reči, da ni bil najljubši dom sinu Božjega posvečen od začetka?

Zgražamo se nad mislijo, da bi njej, katera bo strla kači glavo, kača škodovala najprej, da bi bila Marija najprej hči Satanova, potem pa mati Božja. Kraljica angelov ni mogla biti sužnja hudobnega duha.

Bog da človeku milost o pravem času in sicer toliko, kolikor je človek potrebuje v nadnaravni namen; Marija pa je bila namenjena, da postane mati Božja, kraljica angelov in svetnikov. Ne spodobilo bi se pa, da bi bila kraljica manjša, kakor njeni podložniki.

Da je bila Marija brez madeža spočeta, so vedno verovali kristjani. Od dvanajstega stoletja naprej so to vero očitno kazali, kakor dokazujejo različni pisatelji.

Praznik Brezmadežnega spočetja so praznovali že v sedmem stoletju v zahodni cerkvi. Sv. Saba pripoveduje, da so ob njegovem času, to je, v petem stoletju, praznovali ta praznik v grški cerkvi. Sveta cerkev je vedno častila le to, kar je bilo sveto. Iz tega sklepamo, da je sveta cerkev vedno učila, da je bila Marija vedno brez greha.

Nauk o brezmadežnem spočetju so učili stari učenjaki in cerkveni očetje. Nauk, kateri je bil tako razširjen, je moral biti znan v začetku krščanstva. Ti pisatelji primerjajo Marijo Noetovi barki, ki je bila zgrajena na povelje Božje in edina obvarovana pogina. Primerjajo jo gorečemu grmu, ki ni zgorel, ampak celo cvetel; zaklenjenemu vrtu, v katerega se sovražnik zastonj zaganja; lilijo med trnjem. Ti pisatelji pravijo, da je bila Marija svetejša, kakor kerubi in serafi ter vse nebeške trume.

Cerkveni učeniki uče, da je Bog hotel človeka rešiti na isti način, kakor je padel. Po eni ženi je prišla smrt, po drugi zveličanje. Marija je toliko vzrok našega zveličanja, kakor je Eva vzrok greha. Adam je bil predpodoba Kristusova, Eva pa Marijina. Kar se tiče greha in pogube, je Eva popolnoma združena z Adamom; tako je Marija združena z zarodom, kateri je popravil in odrešil, kar je Adam zakrivil. Zato kažejo sveti očetje na sledeče sorodstvo med Marijo in Evo: Marija je ravno nasprotno od tega, kar je bila Eva. Eva je bila vzrok prokletstva, Marijo pa je angelj imenoval v imenu Boga Očeta blaženo med ženami, kakor je bila Eva orodje, s katerim je Adam grešil, tako je bila Marija orodje odrešenja. Marija se imenuje mati živih v boljšem pomenu, kakor Eva. Torej, če sveti očetje vedno postavljajo Marijo v nasprotje z Evo, če je bila Marija vedno združena z Jezusom pri delu odrešenja, če je Marija prava mati živih, potem ji Evin greh gotovo ni škodoval in Marija ni mogla biti deležna grešnega življenja v začetku, katerega je Eva nakopala v življenju. Marija je bila brez madeža spočeta zavoljo najtesnejše zveze s svojim sinom.

Tudi Marijo je odrešil sin Božji, kakor nas, a na veliko čudovitejši način. Nas je moral satan zapustiti pri svetem krstu, Marije pa se ni smel nikoli dotakniti.

Da je bila Marija brez madeža spočeta, je tudi nam v veselje, ker je naša mati. Kličemo jo v pomoč prav posebno v skušnjavah. Vidimo pa iz tega, kako Bog sovraži greh. Bog ni nikogar bolj ljubil kakor Marijo. Ni ji pa dal bogastva in časti pred ljudmi, ampak posvečujočo milost božjo. Bog je obvaroval Marijo izvirnega greha zato, ker je sin Božji hotel stopiti v njeno telo. Tudi mi sprejemamo istega Boga pri svetem obhajilu. Zato se pripravimo na sveto obhajilo s tem, da se ogibljemo greha, obžalujemo način življenja v preteklosti in sklenemo greha se varovati v prihodnosti. Zato pa prosimo Marijo, da naj nam stoji na strani.

Najlepše božično darilo

Novost! **čudežna ura** za samo **$8.85** Novost!

Slika vam predstavlja uro najnovejše iznajdbe v tem stoletju. Ta ura je najbolj zanimiva in čudežna na celem svetu, o kateri morda popreje še nikdar niste slišali. Da si boste to uro bolj natančno lahko predopisujemo: Ta ura ima 6 kazalcev ki kažejo (1) ure; (2) minute in sekunde; (3) dan tedna; (4) dan meseca; (5) ime meseca; (6) premembo lune. Kolesovje je narejeno iz najbolsega angleškega jekla; je pravilno regulirama, ima drage kamne in je garantirana za 25 let. Te ure so najboljše kar je drugih, ker ne rabite koledarja. Za pravi čas se vedno lahko zanašate nanje. Z vsako uro pošljemo posebno navodilo kako ravnati ž njo. Če imate to uro lahko vedno na isti vidite čas, (minute, sekunde), dan v tednu, mesec, in lunino iz premembo. Teh ur ne dobite v trgovinah, ampak samo pri nas. Ta ura je vredna najnanj $20.00; da se bo pa javnost seznanila ž njimi jih prodajemo sedaj samo po $8.85. Vsakdo naj bi imel tako uro za trajen spomin. Ura je popolnoma taka, kakor tu navedeno; če vam ne bo všeč, vam povrnemo denar. Požurite se torej z naročilom.. naročite jo takoj od nas, predno se cena ne dvigne.

Zastonj: Kdor izreže ta oglas ter ga nam pošlje z naročilom, bo dobil **popolna zastonj** to krasno pozlačeno verižico za uro, pozlačeno iglo za ovratnico in eno "Fountain" pero. Ne pošiljajte denarja; pošljite nam samo 35c v markah za poštnino, ostanek boste pa plačali ko prejmete vse blago na domu. Pišite še danes na

VARIETY SALES COMPANY, Dept. 302
3306 W. Crystal St. Chicago, Ill.

DOBOVŠKI GOSPOD.

Spisal J. Bodnik v "Drobtinicah" l. 1891.

(Nadaljevanje)

Micika bi bila rada še cele litanije dobrih in hvalevrednih lastnostij Ivankinih naštela, ali gospod so ji segli v besedo, rekoč: "To je torej kakor nalašč. Da je dekle pošteno in pridno, to sem vedel, da je pa taka, zvedel sem pa šele sedaj. Še bolj prav. Imeli jo bodo tem raji pri Kramarju, kjer sem ji preskrbel, da jo vzamejo, kakor so rekli, za svojo, če prav imajo že troje domačih samosrajčarjev.'

'Gospod brat, iz te moke ne bode kruha!" odreže se postavno sestra Micika. "Da bi jo Kramarjevi radi vzeli, verjamem ti rada, ker potrebujejo dekleta njene starosti, da bi jim domače otroke prenašala in varovala. Pa tudi računati ne znajo preslabo ti ljudje, pač niso zastonj kramarji. Še dobra štiri leta, in dekle bode delalo že za malo deklo, in lej, lej, kako modro: ker bi jo vzeli za svojo", ne bilo bi ji treba dati niti plačila o božiču. Le nekaj cunj, ker bi bila "rejenka" in ne domača hči, pa bi bilo vse opravljeno in dekla prihranjena. O saj pravim, neumni niso ti Kramerjevi! Toda iz tega ne bode nič, jaz je ne dam, Kramarjevim nikakor ne."

"Mislil sem, da ti kdo ve kako ustrežem, če preskrbim dekletu dobro hišo. Da bode narobe, ne bil bi se narejal. Kaj pa nameravaš ž njo?"

"Kaj nameravam? Nič. Obdržala jo bodem. Kjer sta že dva dečka, naj bode še deklica. Saj nama z Urši tako vedno časa primanjkuje, naj bode pa varovala svoja bratca."

"Tvoja glava, tvoj svet," odgovori župnik ter odidejo opravljat brevir, na tihem pa Boga hvalijo, da se vse tako lepo samo ob sebi zvršuje, kar so nameravali s svojo obljubo. —

"Lej ga, grdeta, kam pa tako hitro! Ali nimaš očij?" zahudujejo se dobovški gospod dva dni kasneje, iz Ključevice domov vrnivši se in v družinsko sobo stopivši. Eden starejših dečkov se je bil namreč zakadil v divjem diru ravno vanje, da jih je skoro podrl.

Deček, bil je Ivan, ostrmi in sram ga je bilo. Zardel kakor rak ozre se v gospoda in se opraviči z boječim glasom: "Konjičkali smo se ," nato se pa takoj v prvi prazni kot umakne.

"Deček je kakor strela živ in uren," pravijo gospod in odlagajo veliki zimski plašč.

"Res je, kakor nobeden", pritrdi sestra, "vedno ti dirja, popeva, vriska, druge lovi, po klopeh leta, doli skače, živ, kakor bi imel živo srebro v sebi. Mislim, da če bi moral celo uro pri miru sedeti ,bila bi mu to najhujša kazen.'

"Zakaj pa mu vse pustiš?" opozore jo gospod.

"Ko bi kaj pomagalo," odgovori sestra smehljaje se. "Saj ne more drugače živeti! In kaj mu vse na misel ne pride! Včeraj, ko so se že vsega mogočnega naigrali, šine mu v glavo, da se bodo igrali "vrabce v prosu". Vse bi bilo prav, štirje dečki štirje vrabiči, le strašila jim je manjkalo. Ali ne prinese neteka sitnost k meni, naj jim bodem za strašilo? Nisem se mu mogla ubraniti, tako je prosil in koledoval. Našemi me z razno navlako, postavi me na sredo sobe, na kar me jamejo obletavati in občivkavati, da je letelo vse skozi ušesa. Naposled me prično pa še od vseh stranij puliti."

"No, lep strah si morala biti, ali bi se pokazala tudi meni?"

Micika je pozabila odgovoriti, ker je hitela v kuhinjo po gospodov zajutrek, s katerim se je čez nekaj časa vrnila.

"Kje pa je moja čaša?" vprašajo gospod, videč, da imajo danes v drugi posodi kavo na mizi.

"Ivan jo je ubil," odgovori sestra nekoliko v zadregi.

"Ubil? Čašo, iz katere sem ves čas od nove maše semkaj zajutrkoval? Tedaj si mu jih pa menda vendar nekaj naložila?"

"Res sem mu jih v prvi jezi hotela, ali kaj hočeš, saj se ni pustil."

"Kaj praviš? Vendar se ti otrpče že sedaj ne bode ustavljalo?"

"Ej, kaj še! Prišel je k meni ves skesan in objokan, oklenil se mi je okoli vratu in tako lepo prosil, naj ne bodem huda, naj mu odpustim, saj ne bode nikdar več, da mu nisem mogla žalega storiti.'

"Naposled si mu morda še celo krajcar dala za tako junaštvo?"

"Ne, tega ne, pač pa sem prinesla vsem skupaj perišče suhih hrušk. Oh kako so jih bili veseli, sirote! Ko bi jih bil ti videl!"

"Oh, ženske, ženske, v tem oziru ste si vse enake! No, le počakaj, v Marjanišču mu ne bodo dajali suhih hrušk za razbito posodo."

"V Marijanišču. Kaj pa je to?" ozre se Micika zvedavo v brata.

"Marijanišče je v Ljubljani na Poljanah dobrodelni zavod, krščanski vzgoji sirot namenjen, kjer se toliko časa poučuje, zlasti v šolskih strokah, da si morejo sami svoj kruh služiti. Kakor sem nedavno zvedel, odšlo bode na pomlad par dečkov iz zavoda, in tedaj bodeva dala stareja dva dečka, Ivana in Tončka, tjekaj?

Sestra gospodova se zamisli. V sirotiški zavod naj bi odšel? In prav ta, ki je najbolj živahen, pa zna tudi najlepše in najprisrčneje prositi. Ne, nikdar ne!

"Gospod brat, dovoli, da ti sežem v besedo. To vendar ni mogoče, da bi ti tega zalega dečka, ki je kakor bi bil iz živega srebra, tjekaj dajal, kjer bi moral po uri živeti in ne smel niti poskočiti, kadar bi se mu zljubilo?"

"Tu zopet nekaj blebetaš, česar niti ne umeš! Življenje po hišnem redu, ali kakor si ti rekla, "po uri" uravnano, ne bode mu nikakor na škodo, ker ga bode privadilo redu, ki je povsod poglavitna reč. Sicer pa ni res, da bi deček ondi niti poskočiti ne smel. Tam imajo prostora za igranje tekanje in letanje več kakor tukaj. In videl sem sam ter slišal, kako so živi, kako skačejo, vpijejo in se igrajo ob prostem času, kakor pri nas. Imel bode že svoje proste ure, svoje ure oddihljaja tudi za razvedrilo. Nič se ne boj! Ondi ima vsaka reč svoj čas, in tako bi moralo povsod biti, kjer imajo otroke pri hiši. Poglavitna reč je, da se otroci privadijo redu. Če je zal, ne bode mu to na škodo, na korist pa tudi ne, zakaj ondi se gleda v prvi vrsti na lepoto duše; glede na telesne zunanjosti so vsi enaki pred prednikom.'

"Rada ti verjamem, da je vse tako, kakor si rekel, ali vendar verjemi mi, da Ivan ni za tak zavod. Umreti bi moral ondi, vsaj zdi se mi tako. Brat njegov, Tonček, ta tiha in ponižna duša, ta bi bil bolje za to ustvarjen. Ne, ljubi brat, ne pošiljaj Ivančka tjekaj, tu naj bode! Eden več oli manj! Kjer so že trije pri skledi, sedi naj še četrti. Jeli, da ga pustiš tu?"

"Če je tebi prav, mora biti tudi meni všeč ," odgovore gospod in se nekoliko pomuzajo.

"In da ne bodeš mislil, da mi ni za pravo vzgojo teh sirot nič prida mari, uvedla bodem sama tukaj prav tak hišni red, kakor ga imajo v Marijanišču.' '

"No, na to sem pa radoveden," pravijo gospod, vstanejo in odidejo v svojo sobo.

VI.

Gorki pomladni po cvetju dišeči vetrovi so šumljali po gorah in dolinah, vrtovi, travniki in pašniki so bili kar posejani s pisanimi cvetkami preljube pomladi, pastirji in pastarice so prepevali pri svoji živini na paši, otroci posedali so pa pred hišami po zelenih vrtovih, kjer so se igrali konjičke ali pa so se lovili. Tudi na župnem vrtu je bilo vse živo od vrišča, ki so ga delali po drevju vrabci in ščinkovci, spodaj po vrtu pa trije živahni dečki. Četrti deček, ki je bil do sedaj vedno bolj tih med vsemi, ki se je vedno držal, kakor bi ne bil doma v župnem dvoreu, kjer so se njegovi bratje tako dobro počutili, stal je med tem žalosten in tih pri oknu v sobi in gledal venkaj. Ni ga zanimalo ne čisto jasno nebo, ne cvetoči vrtovi, ne krilati metulji, ki so se tako radostno zibali po pisanem cvetju. Deček je bil, kakor bi ne imel življenja v sebi. Gospod, ki so se po vrtu sprehajali, opazovali so dečka že več časa in premišljevali, kaj bi mu utegnilo biti. Lačen ni, žejen tudi ne, po bratih se mu ne toži, pač pa morda po —ljubi materi. Naposled vendar zapusti Tonček okno in gre k bratcem na vrt.

(Dalje prihodnjič.)

Novice iz stare domovine.

(Jug. Čas. Urad, Washington D. C.)

JUGOSLAVIJA JUGOSLOVANOM.

Ljubljanski Domoljub od 5. septembra piše:

Izšla je drobna knjižica, ki smo si je že davno želeli kot poljudno pojasnilo našega jugoslovanskega vprašanja. Iz naslovov posameznih sestavkov je razvideti važnost in zanimivost njene vsebine, — 1. Slovenci, Hrvatje in Srbi smo en narod! — 2. Jugoslovenska zemlja. — 3. Kdaj so se naselili Jugoslovani v sedanji domovini in nekoliko naše zgodovine. — 3. Sedanji položaj Jugoslovanov na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Goriškem, v Trstu, Istri, Dalmaciji, na Hrvaškem, Ogrskem in Ercehbosni. — 5. Koliko velja danes Slovenec, koliko Nemec ali Madžar? — 6. Gospodarsko izkoriščanje Jugoslovanov. — 7. Izseljevanje Slovencev — naseljevanje Nemcev. — 8. Jugoslovanska deklaracija. — 9. Jugoslovanska država. — 10. Težave, ki se stavljajo na pot jugoslovanski državi. — 11. Kaj nas uči zgodovina. . — 12. Le vstani, borni narod moj! — 13. Zmagujoča sila ideje. — 14. Razmerje med jugoslovansko državo in Aystrijo. — 15. Jugoslavija in druge jugoslovanske države. — 16. Na delo za Jugoslavijo!

To je vsebina male brošurice, ki naj bi prešla meso in kri celemu jugoslovanskemu narodu, posebno pa nam Slovencem. Kaže nam prejasno, da nam gre pri tem vprašanju za narodni biti ali nebiti; zato mora odjekniti in odmevati od vasi do vasi, od doline do doline, od gore do gore, od moža do moža klic: **"Hočemo Jugoslovansko Državo! — Nočemo več biti pod kruto kuratelo Nemca in Madžara!"**

"Jugoslovansko Državo hočemo!" — tako mora klicati pastir na paši, ta klic naj ponavljajo žanjice na polju, ta klic se mora oriti pri koseih na livadi, za vozom in za plugom. V gospodski palači in preprosti kmečki koči, v pisarnah in rudniških rovih, v rokodelskih delavnicah in zakajenih tovarnah, povsod naj doni tisočeri glas:

"Hočemo Jugoslovansko državo! Svobodni hočemo biti!"

Vi vsi, ki ljubite ta krasni košček božje zemlje, ki jo imenujemo svojo slovensko domovino;

Vi vsi, ki želite, da bi ta zemlja ostala lastnina vaša in vaših otrok;

Vi vsi, ki ljubite svoje otroke in jim želite lepše in srečnejše bodočnosti;

Vi vsi, ki ljubite svoj narod in želite, da bi se ta narod ohranil ter živel srečno in zadovoljno:

Vi vsi kličite glasno in neprestano:

"Hočemo Jugoslovansko državo!"

Delajmo tako od moža do moža in pripravljajmo tla veliki dobi, ki prihaja, tako da bodo naši poslanci takrat, ko pride odločilen trenutek mogli kazati:

Evo, za nami je ves narod in narod hoče to in zato mu morate dati, kar zahteva!

Vsi pa imejmo neprestano v spominu besede našega velikega Kreka: **Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: kako boste združini vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečevali naši Jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje!"**

Tako izzveneva mala glasnica srečnejše naše bodočnosti, ki naj bi je nepogrešala nobena zavedna slovenska družina. Želeti je, da bi je prišlo vsaj stotisoč med naš narod, da bi se razširijala in pojasnjevala njena vsebina, zlasti zemljepisne razmere s pomočjo zemljevida, v naših izobraževalnih društvih, da bi bila najimenitnejši predmet naših pogovorov dotlej, da se uresniči naša

Samostojna, svobodna Jugoslavija!

Jugoslovansko Društvo in London. Odbor.

Slovenski in hrvaški listi so prinesli točna poročila o vsem, kar se je dogodilo in sklenilo na ustanovnem shodu londonskega društva za pospeševanje jugoslovanskih aspiracij; objavili so Balfourjev govor ter besedilo sprejete resolucije. Tudi pri teh poročilih pa ni dovolil cenzor, da bi listi podali svoje mišljenje.

Trpljenje naroda.

Glas Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zagrebu piše 6. avgusta: "Primorske Novine priobčujejo sledeče poročilo z otoka Krka: Medtem ko umirajo naši ubogi otročiči iz Istrije in bližnjih otokov lakote in zapuščajo domača tla, da si ohranijo svoje življenje na Hrvaškem, objavlja tržaški prefekt "ferman" za otoke in Trst, ki nima drugega namena, kakor decimirati z lakoto naš narod, kolikor ga je še ostalo po tolikem trpljenju. S tem "fermanom" je dana oblastim odredba, da naj poberejo kmetom potom rekvizicije vse žito, pustivši jim samo, kolikor jim je neobhodno potrebno za mesece avgust, september in oktober. Za druge mesece bo skrbela vlada, to se pravi, prebivalstvo bo prepuščeno na milost in nemilost avstrijskih oblasti ter bo moralo živeti od tega, kar jim bodo one dale. Kaj to pomeni, vemo dobro, ker imamo izkušnje, nabrane tekom zadnjih štirih let. To se pravi: gledaj sam zase, ker se drugi ne bodo ozirali nate, ali z drugimi besedami: stradaj, dokler ne poginеš!

Lakota na otoku Korčuli.

Zagrebški Obzor piše 11. avgusta: "Poslanci Jugoslovanskega kluba, dr. Korošec in tovariši, so predložili ministrskemu predsedniku interpelacijo z ozirom na lakoto, ki vlada na otoku Korčuli. Že jeseni 1912. je bilo par slučajev smrti od lakote. Prebivalstvo se je hranilo s travo. Letos se je kriza ponovila. ker je bil poljski pridelek vsled suše zelo slab. Vlada je za vse to odgovorna, ker so prišle njene odredbe vedno prepozno.

Odredbe glede rekvizicije olja so bile prestroge — kajti znano je bilo, da more količina zadostovati le za dva meseca. Kar pa je najlepše, je to, da ni bilo olje, ki je bilo rekvirirano, razdeljeno med prebivalstvo, temveč so ga izvozili. Olje, katero je bilo kupljeno po 2.20 liter, je bilo prodano na Reki po 8 kron, od koder je prišlo nazaj na Korčulo in se prodajalo tu po 13 kron liter. Do septembra 1917 je izostalo iz neznanih vzrokov vse uvažanje živil. Ako noče prebivalstvo umreti lakote, mora plačati mesa, ter stane en kilogram od 12 do 18 kron. Vojaška komisija je dobila odredbo, da gre na Korčulo, toda ni se jizdelo vredno, da bi stopila v zvezo s prebivalstvom. Ta takozvana vojaška komisija se je zadovoljila s tem, da je dobila od občinskega upravitelja zagotovilo, da ni nihče umrl vsled lakote in da je zadostna množina živil.

Radikalno sredstvo proti lakoti.

Glas Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zagrebu piše 10. avgusta: "Splitska Nova Doba je objavila sledečo važno vest: V "Rumbergerzeitung" čitamo v statistiki, katero je sestavil dr. Jakocha, da je letošnje spomladi oslabelo na severnem Češkem 22.642 oseb vsled lakote in da jih je od teh umrlo 40 odstotkov. Pri nas so take številke nemogoče. Listom je prepovedano omeniti kak slučaj smrti vsled lakote. Ker pa so taki slučaji pri nas zelo pogosti, je iznašla vlada odpomoč, ki je zelo primerno samo po sebi: krajevnim oblastim je prepovedano, omenjati vsak tak slučaj.

Naša vlada bi storila dobro, da bi sporočila to odredbo tudi na Češko: takoj bi prenehali vsi smrtni slučaji, povzročeni po lakoti.

KONGRES V LJUBLJANI.

(Jug. Čas. Ur., Washington, D. C.)

Ustanovitev Narodnega Sveta.

Pod tem naslovom piše "Slovenski Gospodar" v številki od 22. avgusta:

Dne 16. t. m. se je ustanovil v Ljubljani Narodni Svet. Narodni Svet bo zanaprej najvišja inštanca v vseh narodnih zadevah. Namen Narodnega Sveta je:

1. Delo za ujedinjenje jugoslovanskega naroda v samostojno državo.

2. Smotreno delo za popolno ravnopravnost našega jezika v šolah, uradih in v vsem javnem življenju.

3. Varstvo narodnih manjšin, uredba manjšinskega dela in boj za narodno šolstvo.

4. Uveljavljenje našega jezika v vseh javnih uradih in podjetjih.

5. Obramba in pospeševanje skupnih narodno-kulturnih zadev.

6. Obramba in gojitev skupnih gospodarskih interesov ter zavesti gospodarske osamosvojitve.

Narodni Svet sestoji iz 50 članov. Ti člani se razdeljujejo sledeče: 12 jih odpade na politične stranke v Dalmaciji, 5 na Istro, 2 člana imenuje politično društvo Edinost v Trstu, 18 članov Vseslovenska Ljudska Stranka, 10 pa Jugoslovanska demokratska stranka; jugoslovanski socialistični stranki so pridržani trije sedeži; od članov, ki pristopajo Vseslov. Ljud. St., je imenoval Slov. Kmetska Zveza za Štajersko 6 članova in politično društvo za koroške Slovence 2 člana.

Za predsednika Narodnega Sveta je bil soglasno izvoljen dr. Korošec.

Ustanovitve Narodnega Sveta so se udeležili i zastopniki narodnih strank iz Banovine in Bosne ter Hercegovine.

Odbor narodnega sveta.

Dr. Anton Korošec je bil soglasno izvoljen predsednikom Narodnega Sveta.

Podpredsedniki: Lovro Pogačnik, dr. Josip Jerič, Ivan Smodej, člani narodne stranke: Ivan Hribar, dr. Kramer in Ivan Kejžar, člani Jugoslovanske demokratske

(Dalje na 7. str., 1. kol.)

Tukaj je najboljša ponudba

kar jih je bilo še kedaj v državi obelodanjenih **s popolno garancijo**

KUPITE LOTE PO 100.-- dolarjev

in imeli boste delež pri produkciji **petroleja.** Zemljišče se nahaja na prostoru s številnimi **petrolejevimi vrelci, ali studenci. Lastninsko pravico do tega ima vsak kupec brez kakih stroškov.** Loti se nahajajo v krasni naselbini **Meridian** kjer je že dosti hiš, cerkva, šol, i. t. d. Dobili boste **garancijsko listimo.** Razne delnice, bondi, i. t. .d lahko postanejo nič vredni; **zemljišče z velikimi prospekti petroleja in plina pa nikdar.** To se je v tem ozemlju že dokazalo. **Le pomislite vrednost** 5 ali 10 lot, če je na istih samo **eden uspešen petrolejski vrelec.** To vas lahko obogati. **Ne** odlašajte torej! Podvizajte se sedaj, da ne bo prepozno. **Pri tem vam želimo dosti uspeha.**

Pogoji: 10 odst. popusta če plačate v gotovini. Naplačilo $20.00 takoj in $10.00 na mesec.

Vsi loti po enaki ceni, samo **$100.**

Vsak agent **mora imeti** naša pooblastila za **prodajo. Zahtevajte jih!**

Bonde Svobode jemljemo po nominalni ceni.

Požurite se in pišite na

O. R. TOUDY,

SPECIAL AGENT

424 Fourth Ave., Room 118 Pittsburgh, Pa.

Iščemo vsepovsod zastopnke; lepa provizija.

Koledar zastonj!

S tem želimo naznaniti vsem našim prijateljem in odjemalcem Severovih zdravil, da smo zopet založili vse vaše lekarnarje z dovoljno množino Severovih kalendarjev. Vprašajte za enega. So brezplačno!

Severov Almanah za Slovence za leto 1919

vsebuje kot navadno vsa kalendarska pojasnila, lunine spremine, vremena, izvrstno podučno čtivo in prijazne smešnice. Vsekakor vsebuje potrebna pojasnila s zabavo in je priporočljiva knjiga za vsako družino.

Vprašajte pri vašem lekarnarju zanj, kjer kupujete vaša Severova zdravila. Ako vam ga je nemogoče tam dobiti, pišite naravnost nam in nam pošljite tudi naslove vaših prijateljev.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Kašelj in prehlad

sta skupno nevarna in prežita na bolnika vse povsod. Bodite vedno na straži pred njima. Zastavite ju takoj ob početku. Ne dovoljite ima se vkoreniniti. Poženite ju preč. Rabite

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(Severov Balzam za pljuča) za odpravo kašlja, za odpravo hripavosti, otrganje katarov in zdravljenje vnetja in bolne kožice v notranjosti. Na dalje vzemite tudi

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

(Severove tablete zoper prehlad in gripo), da tako odpravite prehlad.

Cena Severovemu balzamu za pljuča je: 25c in 50c.

Cena Severovim tabletam zoper prehlad in gripo je 30c.

Severova zdravila se prodajajo v vseh lekarnah. Ako vam je nemogoče dobiti ta zdravila od vašega lekarnarja, pošljite naročilo na:

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

stranke, in dr. Gjuro Cervar za Istro.

Dalje so bili izvoljeni: Kanonik Kalan, namestnikom dr. Korošca, profesor Remec, namestnikom dr. Smodeja, in dr. Poščić, namestnikom dr. Cervarja.

Zborovanje Narodnega Sveta se je nadaljevalo v soboto 17. t. m. Podpredsednik Jugoslovanskega kluba poslanec dr. Matko Laginja se je udeležil današnje seje.

Nemško časopisje in ljubljanski kongres.

Muenchener Neueste Nachrichten pišejo 27. avgusta:

"Ni le slučaj, da je bila ravno v trenutku, ko se je zdelo, da je dospelo poljsko vprašanje v varen pristan, organizirana v Ljubljani manifestacija s sodelovanjem poljskih poslancev, kjer so se združili Jugoslovani, Čehi in Poljaki ter prisegli pomagati eden drugemu za uresničenje njih narodnih in državnih aspiracij.

Lahko smo hvaležni organizatorjem panslavističnega kongresa v Ljubljani, da so tako jasno razglasili svoje politične cilje. Značilno je, da je bil poljski poslanec grof Skarbek, ki je pri tej priliki izustil besede: "Od Gnadenskega do Trsta". Njih namen je, osnovati slovansko politično fronto od Severnega do Jadranskega morja.

Brez dvoma potrjuje ta fraza napoved vojne avstro-ogrski monarhiji in njenim zaveznikom. S enodušnim odobravanjem Jugoslovanov in Čehov je grof Skarbek označil njih stališče z besedami: "Ozračje slovanskega vpliva mora obsegati Gdansko, kakor Trst, da se na ta način izpodkoplje nemška deviza: Od Baltika do Bagdada!

Vsled tega se žele sedaj Poljaki zvezati z ostalimi Slovani, da se na ta način prepreči načrt za osnovanje ekonomskega ozemlja, ki bi vezalo osrednjo Evropo z Malo Azijo. Uresničenje ciljev zahteva tudi osnovanje neodvisne poljske države, h kateri naj bi se priključila avstrijska Galicija in celo nemške pokrajine, ne samo Poznanjsko, temveč tudi Zapadna Prusija z Gdanskim. Istotako mora tudi Trst prenehati biti to, kar je bil dosedaj — krajna točka političnih in ekonomskih koristi za centralne države na Jadranu. Postal bo trdnjava panslavizma.

Uresničenje takih načrtov ne pomeni samo konec avstro-nemške zveze, temveč ugroža tudi, in to kar najresnejše, integriteto nemških narodov in pomeni smrtni udarec za avstrijske Nemce.

Tagespost o kongresu.

Zagrebška Hrvatska Država je priobčila 22. avgusta članek iz graške Tagesposte, v katerem se jasno zreali vsa onemogla besnost avstrijskih Nemcev.

"Na podlagi avstrijskih (nemških) listov je v namerah Slovanov velika temeljna napaka. V Avstriji se ne more uspostaviti nikakav red, pa naj bodo okolščine še take, ako se s tem ne strinjajo Nemci in krona. To ni samo vprašanje sile, kajti tudi etnografska dejstva so merodajna. Anglija in Francija ste daleč proč; Italija je sovražnica Slovanov. Nobena slovanska država ne more obstojati brez odobrenja avstrijskih Nemcev. Slovanski politiki so se podstopili tega z veliko nepremišljenostjo, ne da bi pomislili, da je to nemogoče".

Hrvatska Država pristavlja temu:

"Nemci se zelo motijo, ako mislijo, da pripisujemo kako važnost njihovemu mnenju, kako dolgo bo ostala naša bodoča država neodvisna. Postala bo svobodna zelo proti njihovi volji in njen obstoj bo zagotovljen onega dne, ko ne bodo avstrijski Nemci več tako močni, kakor so sedaj."

Dunajsko časopisje.

Reichspost piše 24. avgusta:

"Poroča se nam iz Ljubljane:

Zborovanje vseh Slovanov v Ljubljani, kateremu je sledila slavnost v Pragi, je bilo zaključeno, potem ko so podali organizatorji svoja poročila in potem ko se je razpravljalo o političnih, socijalnih in ekonomskih vprašanjih, s katerimi naj bi Čehi, Poljaki in Jugoslovani svobodno razpolagali.

Jedro vseh razprav je bilo bližnje osnovanje suverene in neodvisne države Poljakov, Čehov in Jugoslovanov, ki se opisuje kot raj svobode, demokracije in pravice samoodločevanja in samorazpolaganja.

Kljub temu, da se je vršilo to zborovanje na cesarjev rojstni dan, vendar ni padlo nikomur v glavo, da bi ga proslavili. Namen je bil, mobilizirati ljudske mase, in v tem so gotovo vspeli. Ideja narodne suverenitete in neodvisnosti, katero so vrgli kot vado narodu, je podžgala jugoslovanski temperament, ki je že po naravi nagnjen k fantastičnim idejam.

"Jugoslavija je že prišla", tako je bilo slišati po ulicah, "mi smo že svobodni." — **Jugoslovenski drobiš že kroži okoli s sliko Slovenca in Srba."** Nekdo drugi je pristavil: "Ničˇ drugega kot zlato in srebro, to je last antenke, ki nam ga je dala na razpolago."

Ustanovili so celo Narodni Svet, ki mora postati del bodočega Narodnega Kongresa in ki bo obsegal Hrvate in Srbe. **Pričakovati moramo odmev ljubljanskega kongresa daleč od tega mesta, v Zagrebu in Belgradu . . .**

Toda po pijanosti pride trezenost."

Klofačev govor v Ljubljani.

Dunajska Neue Freie Presse priobčuje 19. avgusta naslednji odstavek iz govora poslanca Klofača na ljubljanskem kongresu:

"Nikogar ni na Češkem, ki bi verjel v kompromis in v možnost, začeti pogajanja z Dunajem. Čehi niso več tako naivni. Ni ga sredstva, s katerim bi želeli biti pripeljani v nemško vodovje. Bodočnost pripada nam in mi nočemo biti igrača kake tuje volje, temveč hočemo sami odločevati o svoji usodi. Podali smo roke Jugoslovanom in Poljakom in nikomur se ne bo posrečilo, razdružiti nas."

Reichspost komentira 20. avgusta Klofačev govor sledeče:

"Potem ko je ententa priznala izdajstvo Čehov in potem ko je sprejela Čeho-Slovake za zaveznike, smo pričakovali od naših čeških poslancev navaden odgovor. Toda med tem pa se strinja poslanec Klofač, ki vstraja na mednarodnem značaju češkega vprašanja, s komentarji angleškega časopisja, ki izjavlja, da so Čehi postali istotako člani bodočega mirovnega kongresa. **Odgovor poslanca Klofača na angleško proklamacijo za razkosanje naše monarhije, je istovetan s strinjanjem.**

Stavite se jedan do drugoga,
sjedinjenim govorite glasom,
tada će se čuti vaše ime,
i sviet će vas nazivati medju sobom,
popustite svak od svoje strane,
primite se svestranog jedinstva!
Petar Preradović
"Kraljevič Marko")

Kaj piše Mike Cegare?

Umestna prememba. — Moj klobuk. — Kako smo grozdje prešali? — Pozor lastniki "mijavov!" — Trdno življenje. — Kazni za kajzerja. — Kje je? —

Ker se mi godi zadnje dni krivica s tem, da so me nekateri naši rojaki v žensko prekrstili, vas prosim g. urednik, da premenite naslov mojih pisem. Jaz sem še vedno "he" ne pa "ši". Dobil sem namreč te dni par pisem z naslovom "Cegareta" — Cegare, to je moje pravo ime. Kakega spola je ravno to ime, še sam ne vem; samo tega se zavedam da sem jaz moški, ne pa ženska. — Med cigaro in cigareto je tudi velika razlika. Cigare so najbolj "čip" po 5c ena, cigaret pa dobite tudi 20 za en dajm. Že na moji imenitni sliki je videti, da kadim jaz cigaro; ne pa cigarete; radi tega tudi nočem biti "cigareta." Rajši bi imel, če bi me kdo nazival za Majk "Fajfa", ker kadim v kritičnih časih tudi fajfo; s cigaretami pa sploh nisem prijatelj.

— Neki mladi rojakinji v Pittsburg, Kansas ni moj klobuk na sliki po volji. Pravi, da naj si omislim novega. — Monej odrazanj mi pa ni poslala. Ali misli ta gospodična, da so v Čik Agi klobuki zastonj? Pa naj bi mi poslala kakega svojega, pa ne z rožami ampak iz žameta. Jaz ga bom že po novi modi in štajlu prefiksal, da mi bo pasal. Zadnjič sem omenil, da nameravam naročiti iz Ljubljane sedaj na zimo eno polhovko. Dobil jo bom za šur, takoj ko se pošta ali ero plani čez morje odprejo. — Če me bo še kdo glede mojega klobuka kaj fiksal, bom začel pa nositi ruto. V Ameriki je vse dovoljeno; posebno bodo še potem rute v veljavi, če bodo enkrat sufražetke zmagale. Tedaj bomo pa moški nosili kiklje, ženske pa hlače. — Zaradi klobuka se bom pa še ta teden obrnil na naše slovenske šivalke v Čik — Agi in Naj Jorku; saj jih dosti poznam. Morda mi bodo za Kriz mus kak novi klobuk (moški) skomendidirale? Najraje bi imel kak derbi klobuk, ali holpeelinder; ta saj za nekaj let zaleže.

— Že v zadnjem pismu sem omenil, da bomo grozdje prešali. Pa smo ga tudi — pa še kako.?!! — Imel sem en besket Miši gon čana, dalje Ohajčana in Najorčana. Ohajo in Miši gon sta iz draj šteta, Naj jorčan pa iz mokrega. Sedaj bom pa videl, kako se bodo vsi trije sprešani v berelnu fajtali? Kdo bo močnejši? Ko bo enkrat fajt pri kraju,, bom jaz naredil ta svoje, da bo za vse prav. Za Božič ga bomo že cukali, če se mi dotedaj ne skisa, ali ne zmrzne. Če bi ga bilo več v berelnu, bi za Kris mus rad povabil svoje prijatelje in naklonjence, pa bi ga počasi žajfali in žingali na čast državi Naj Jork, Ohaja in Miši gon. Sedaj ga še pijmo, dokler živimo, potem, potem bo pa večno suša in bonedraj!

Ajbekjupardon! Pozabil bi bil skoraj omeniti, kako sem te tri beskete grozdja sprešal, ozir. tlačil. Eni pišejo in trdijo, da vino prešajo. Kako boš bajgaš vino prešal, če je že sprešano? Vino se pije ne pa preša. Takega mišljenja sem jaz. Torej: one tri beskete grozdja sem zmešal skupaj. Ker nisem imel preše pri rokah, ali malna (kupovati novega bi se ne izplačalo) sem vse skupaj v kopalno bano vrgel in po istem toliko časa bos skakal, da je nastala čista župa. Nazadnje sem pa še vso godljo precedil skozi rešeto; pa smo ga dobili 6 galonc! Nerodno bo samo to, če me policija izšnofa, ker nisem tega nič naznanil in ker nimam permita zato. Če mi pa te galonce konj fes cirajo, bom pa dvignil ta veliko pertožengo v Va šenk ton, Desi. Saj sem amerikan siti zen.

— Te dni se mčital v amerikanskih listih, da preti mestu Sent Lujs Meso rij velika nevarnost, ker primanjkuje ondi mačk, ali "mijavov". Miši in podgane delajo tam ogromno škodo. Vsled tega se je neka kompanija zavzela, da bo preskrbela mestu 10,000 mačk. Mesto bo moralo seveda te mačke plačati. Jaz sem takoj zatem oni kompaniji tele grafiral, če me apojnta za agenta za vest. Nato sem jim pa pisal, kake mačke bolj glajhajo, ali mlade, priletne, ali stare? Kaka bo cena: ali na čez, alj na vago, ali na ducat? Vprašal sem jih tudi če želijo tudi kaj naših izbornih čikaških mijavov, katerih je najti na tisoče po Ele jih in jardih? — Če želijo črne mačke, bele, šekaste itd.? Sedaj na zimo bom imel dosti časa, bomo pa začeli z mačkami barantati. Biznes je biznes, samo da kaj nese. Tukaj iz Čik Age jih bom lahko poslal en vagon. Kadar zvem za natančno ceno bom dal že advertajzelc v liste da boste znali. Samo Polentarjem ne bo povolji ta moj biznes. Žal jim bo za mačke, katere radi koljejo in pečejo. Dober tek! ——

— Pred 10 dnevi sem čital v nekem listu, da ruski car še živi. Ali ni to čudno? Trikrat so ga že spravili s sveta, pa vedno od smrti vstaane? Cesarji imajo pa res trdno življenje. Tako je bilo pred leti tudi z meksikanskim generalom Vila, ki je že 7krat umrl, pa še vseeno živi.

— V mojem prvem pismu sem vprašal cenjene čitatelje tega lista, kako kazen je nemški kajzer zaslužil? Obljubil sem tudi nagrado zato. O tej boste čitali pri sklepu mojega današnjega pisma. Dosedaj sem dobil ravno 11 odgovorov glede kajzerjeve štrafenge in sicer sledeče:

1) Rojak J. P. v Rak del (Joliet, Ill.) se je prvi oglasil. Označeni pravi:

Jaz bi kajzerja kaznoval takole: Privezal bi ga na verižico za nosnice in bi ga podil kot opico po celem svetu; tako da bi dal vsem priložnost ga videti in mu v obraz pljuvati.

2) Zatem se je oglasil neki rojak iz mesta Brado glej (Bradley) Ill. Podpisal se je "Pa brez zamere." — Tudi lepo ime. Dotičnik pravi, da bi ne bilo pravče bi se kajzerja s pota spravilo. Naj boljše bi bilo, če bi živega dobili in spravili v kak železnikurnik, pa bi ga vozili od mesta, do mesta. Kdor bi ga hotel videti, bi moral plačati 50 c (revni), bogati pa $100. — S tem denarjem naj bi se plačalo vojne stroške. Kajzer bi vsled tega "špota" počasi hiral in umrl."

Dragi mi rojak! Po mojem mnenju bi ga morali voziti po svetu več tisoč let, ker so vojni stroški preogromni.

3) Sinko znanega trgovca A. Z. na Willardu piše, da naj bi se kajzerja v kakšen smok haus (sušilnico) obesilo za pezik, seveda slečenega.

4) Rojakinja F. D. v Špicburgu, Pa., pravi takole: Vi pitate purmana z orehi; jaz mislim, da bi bilo dobro kajzerja pitati s svinčenimi krogljami tako, da bi počasi od debelosti počil ko bi ga napenjalo.

5) Naš prijatelj Louis H. v Rak—del želi, da naj bi se kajzerja in vse njegove sine za štrafengo poslalo v kakšno kolen majno, ali stil mil. (jeklarno), kjer naj bi delali po 15 ur na dan; tam bi videli, kako se kruh služi.

6) Miss ali Mrs? Karolina C. v Žaletu piše: "Kajzerju se spodobi sedaj po velikem trudu, ki ga je v tej vojni prestal — dober obed. Da se mu naj smrdljiva jajca, raztoplenega žvepla in kerezina. Zvečer naj se ga pa položi na posteljo obdano s samimi šivankami. Pa še to je predobro zanj.

7) Gotovo še mlada Ančka Sp. v Špic burg, Kans. piše:

Dobite kajzerja pa denite njegovo glavo v kako stiskalnico s primerno luknjo. Potem naj kajzer toliko časa vpije in kriči, da bodo prišli vsi naši padli vojaki zopet domov. Zatem ga pošljite v pekel za nekaj časa. K sklepu ga zabijte še v kak sod, obdan z žeblji (5 palcev dolgimi). Ta sod naj se spusti iz kakega visokega hriba nizdol; to bo kajzerju gotovo prizadelo zasluženo smrt.

8) Rojak M. v Forest City, Pa. pravi, da naj bi kajzerja za pete obesili.

Ta kazen se mi zdi preveč mila!)

9) Temu podoben odgovor, a mnogo boljši sem dobil od Marička R. učenke 6. razreda slovenske šole v Volke gon (Waukegan) ki omenja, da naj bi se kajzerja tudi za pete obesilo in sicer nad kako veliko mravljišče. Vsak mravljinec naj bi ga tolikokrat ugriznil kolikor ljudi je bilo zavoljo njega pobitih v sedanji vojni.

10) Rojakinja Ana Š. iz Čik Age piše sledeče: "Dajte kajzerja zapreti tja, kamor so v vojnem času zapirali naše mirne Slovane. Tla, kjer se bo nahajal, naj bi se posulo s koruzo, ajdo in steklom. Moral bi biti bos in brez obleke, da bi ga bodlo od vseh strani. Na spomlad naj bi se ga pa postavilo pred kak čebelnak na javnem prostoru. Namazali bi ga z ameriškim medom, da bi ga čebele, ose sršeni in komarji pikali. Tako bi moral ostati tako dolgo da bi mu končno še krokarji izkljuvali oči, jezik in njegov dolgi nos."

11) Zadnje, bolj obširno pismo mi je poslal nepoznani mi prijatelj Mister Jaka Klepetač iz Volke gona. Piše takole:

"Nort Čika ga — Volge gon Ile nos.

Maj dir Mr. Majk:—

Tista nagrada, katero si razpisal tudi meni diši. (Meni tudi, pa smola. M. C.) Onega torki ja že sedaj vidim, kako lepo se kadi na mizi, ti pa doma sline požiraš.

Kajzerja, nemškega Vilčeta le nam v roke daj. Mi, v Volke gonu ga bomo že sfiksali in sicer takole: Tu imamo pogruntano zanj eno prazno hišo, kjer bo imel ekstra rum; vse stene in tla bodo tapecirane z žeblji in glažovno pa tudi z ogledali, da bo lahko opazoval svoj luštni obrazek. — Mi, kar nas je mehanikov smo pogruntali tudi neko posebno pro v obliki mlade Slovenke v narodni noši. Vsakih 15 minut ga bo ta ura s kladivom udarila po glavi. Vilče bo pa vpil, da ga bo cel svet slišal. To uro bomo oblekli v slovensko narodno nošo zato, da bi Vilče čutil enkrat slovensko pest. Kajzer bi moral priti nam Slovencem v roke, ali pod naše pete. Vsakdo ga bo v zobe brcnil. Kajzer bo moral pa v zahvalo zato zapeti "Hej Slovani!"

— **Kje je? Kje je? Kje je? Kje je? Kje je?** — S tem se obračam do rojakov v Čik Agi in drugod, da naj mi naznanijo naslov mojega bivšega bordengerja po domače "Fatty", ki mi je ušel skozi okno minuli pondeljek zvečer. Odnesel je vse svoje stvari s seboj, ter mi ostal dolžan na bordu za 4 tedne. Jaz sem ga redil in živel; v zahvalo mi je pa odnesel pete. Doma je bil iz države Konj tukej (Kentucky) ne še preveč star. Nos je imel zelo rdečkast, sivkasto obleko in plavkaste oči. Spozna se ga lahko po bolj čudnem glasu in vampastem trebuhu. Kdor mi ga živega, ali mrtvega pri vede nazaj, dobi primerno nagrado. S spoštovanjem in pozdravom vdani Vam

Mike Cegare.

P. S. Ta moj bordengar je bil purman, katerega sem za nagrado obljubil. Jaka Klepetača v Volke gonu prosim, da naj ga gre bovit, pa bova imela "fifti, ffifti."

Pomnožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razpošiljam raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pišite po moj brezplačni cenik. **Knjiga "Mali domači zdravnik"**, ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako se naj rabijo. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

Ameriško Slovenska
PRATIKA
za leto 1919
je izšla. Cena 15c.
Razprodajalcem popust.
PRATIKA Publishing Co.
45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J.,
N. S. PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1918:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempus, 5146 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Jurij Greguraš, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je $1000, $500 ali $250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali $7.00 bolniške podpore na teden.

Slovenci in Hrvati, kteri še niste pri nobenem društvu, spadajoče k K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri II. tajniku Frank Golobič, 5212 Natrona alley, Pittsburgh, Pa., isti dan ko zboli in ravno tako zopet ko ozdravi.

NAZNANILO.

Naznanjamo, da imamo še dosti dobre in rodovitne zemlje na prodaj okoli Willard, Gormans in Greenwood v državi Winsconsin, v največji slovenski farmarski naselbini v Združenih državah.

Večina zemlje leži ob cestah in blizu šole ter sirarne. Zemljo si še lahko kupite zraven železniške postaje Gormans. Lahko si kupite zemljo na obrežju reke Black River, dve milji od Greenwooda.

Cena zemlji je $20,00. do $25,00 aker. Eno četrtino celokupne svote se mora plačati takoj, ostala svota se plačuje na lahke, večletne obroke .

Bonde Svobode vzamemo na račun za popolno vrednost.

Za natančna pojasnila pišite v Slovenskem ali angleškem jeziku na naslov:

N. C. FOSTER LUMBER CO.
FAIRCHILD, WIS.

Opomba: Čez 16,000 (šestnajst tisoč) akrov zemlje so Slovenci že od nas kupili.

CENJ. ČLANI IN ČLANICE TER ČITATELJI! Kupujte pri tvrdkah in podpirajte trgovce, ki oglašujejo v našem listu!

Ne strašite se!

Vaš denar je varen!

Če tudi je razglašena vojna, se vlada ne bode polastila Vašega denarja, naloženega na banki. Tako izjavlja predsednikova vojna preklamacija. Kar je Vaše, je torej Vaše in ostane Vaše; nihče nima pravice do Vaše lastnine, dokler se Vi zadržite mirno in ne rujete zoper našo državo.

3%
obresti na hranilnih ulogah
3%

Obresti ako nedvignjene, se pripišejo h glavnici in se tako zopet obrestujejo.

Pri nas bodete vedno dobro in uljudno postreženi po svojem rojaku.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica Federalnega rezervnega sistema.

Denarja v stari kraj vam sedaj ne svetujemo pošiljati, tudi ne po brezžičnem brzojavu, ker so razmere preveč nestanovitne. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po $3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer je potem isto varno pred ognjem in tatovi.

Poslopje, kjer so naši uradi, je naša lastnina.

Naše banka je depozitni urad za zvezno poštno hranilnico, za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

Odprto vsaki dan, razun nedelj in praznikov, od 9. dop. do 3. pop.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital $150,000. Rezervni sklad $360,000.

Telefon: Canal 80
Martin Nemanich
SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAVRACIJA
1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.
Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije.
(Spomini častnika švicarske garde Ludvika XVI.)
Nemško spisal Jos. Spillmann S. J. Poslovenil • • •

Nadaljevanje.

Veselo se je zasmejala in rekla: "Gospa slikarja Muosa! Gospa slikarja Muosa! Gospa mestnega pisarja Muosa — hvala za take naslove! No, ti postaneš polkovnik, general in maršal! Kralj te bo povzdignil v viteza in plemiča! In midva ne pojdeva nikdar v Švico„ da bi se naselila tam v tistih priprostih razmerah. Kvečjem preživiva tam svoje medene tedne. Potem pa se nastanica v Parizu, ali če bo kralj spet stoloval v Versaju, poleg kraljevega parka v ljubki hišici s prelepim vrtom, ki pa mora biti prav velik; ker jaz sem že iz Valdulerja navajena se mnogo sprehajati po vrtu."

"Izabela, kake gradove zidaš v oblake! In kako veselo gledaš v bodočnost! Da bo kralj zopet delil redove in plemenitaška pisma in da bo stoloval v Vesaju — bo še dolgo do tega! Bolje storiš, da se navadiš na priprosti nagovor, 'gospa Muos, kakor da računaš na naslove 'gospa polkovnikova' ali celo 'gospa maršalova!"

Skušala mi je ugovarjati, češ, da gre Braunšvajški vojvoda z Avstrijci, Prusi in plemenitaši kralju na pomoč. Krvavo se bo maščeval nad Jakobinci. Kralj bo zadobil zopet svojo prejšnjo oblast in plemiči zopet prejšnje predpravice. Vse pojde zopet v lepem starem redu naprej. "Potem te povišajo," je dejala, "in praznovali bomo veselo svatovščino — Če pojde vse po sreči," je pristavila z nekoliko tišjim glasom; 'ker on je tudi rekel, da moramo biti pred prihodom rešiteljev pripravljeni, da divje izbruhne revolucija. Oh, da bi se že vse srečno končalo!"

Tedaj so se odprla markisova vrata, in stari Valduler je privedel pravnika v sobo. "Gospod Pikoteri," se je obrnil do malega možička, čegar zgrbančeno obličje so skoro do polovice zakrivali veliki naočniki z modrimi stekli. "Gospod Pikoteri," je znova začel markis Valduler, "tukaj vam predstavljam svoja bodoča zeta, gospoda barona Rudolfa Redinga, stotnika švicarske straže Njegovega Veličanstva, kateri naj ima od dne svoje poroke z mojo hčerja Marto ime Reding-Valdouler in grb, kakor ga zato določi kraljevi grbar" — tu se je pravnik tako globoko priklonil, da so mu naočniki skoro padli z nosa — "in gospoda— hm — Muosa, majorja v švicarski straži Nj. Veličanstva, kateremu upamo v bližnjem času, ko se zopet upostavi stari red v Franciji izposlovati plemenitaško pismo z ozirom na njegove velike zasluge."

(Gospod Pisoterie se je zmerno priklonil proti meni, tako da niso bili naočniki tokrat v nobeni nevarnosti, da bi padli z njegovega nosu.) "Plemič Muos, kakor ga že zdaj lahko imenujemo, popelje mojo mlajšo hčer Izabelo pred oltar.'

Ko naju je tako slovesno predstavil, smo sedli za mizo, ob gornjem koncu marquis, njemu nasproti pravnik in na obe strani po eden par. Gospod Picoterie je tedaj razložil papirje in začel čitati neskončano listino, spisano v najbolj zaviti pisarniški francoščini. Čeravno sem zelo nategoval ušesa, sem stvar razumel komaj napol.

Šlo se je za neke vrste fidejkomis, ki ga je hotel ustanoviti markis za svojo starejšo hčer. Izabela naj bi dobila 100.000 liver in dosmrten delež, najini otroci določene dote, jaz pa bi lahko užival od dosmrtnega deleža svoje žene, moji sorodniki pa naj bi ne prejeli čisto ničesar. To vse je bilo, kakor sem rekel, s tolikimi zavitimi izrazi in stavki zapleteno, da sem zvedel pomen le po daljšem vprašanju.

Gospod Picoterie se ni mogel načuditi, da ne razumem njegove francoščine, ki velja vendar po vseh sodnijah, in markis je postajal nepotrpežljiv radi mojega popraševanja.

"Jaz menim, da že razumeš pomen, pa si gotovo malo razočaran. Kaj? je vskliknil, "ti si pač mislil, da dobiš kar polovico in pojdeš potem iz dežele. Kaj ne? To pa ni moj namen. Ti ostaneš v kraljevi službi in Izabela ne zapusti Francoske."

"Svoji nevesti sem povedal, da ne razvežem zaroke radi kakega denarja", odvrnil sem jaz tudi nekoliko vznevoljen. "Toda mislil sem vendar, da bo delitev pravičnejša.'

"Kaj Pravičnejša?" se je zavzel Valdouler in žila na čelu se mu je napela. "Pravičnejša? Jaz delam z Marto kakor s starejšim sinom in z Izabelo kakor z mlajšim. Je-li to napačno? Še besedo in ovržem tvojo zaroko!"

Že sem hotel odgovoriti, toda Izabela me je rahlo sunila in pogledala s svojimi lepimi očmi tako proseče, da sem besedo požrl in rekel: 'Prosim, da mi oprostite. Hotel sem to omeniti le radi svoje prihodnje žene. — Kaj pa, če se razmere tako zasukajo, da bi v Francoski ne bilo moči ustanoviti fidelkomisa in da bi o službi v kraljevi vojski ne bilo več govora?"

Stari marquis je skoro padel s sedeža. "Kaj?" je vskliknil, "ti si upaš le izreči misel, da bi mogla podleči sveta stvar Nj. Veličanstva? In vojvoda Braunschweiški je z 20.000 plemenitniki in 80.000 Avstrijci in Prusi že na poti proti Parizu! Stoje takorekoč že pred mestnimi vrati! Gospod lajtnat, rešili ste mi sicer življenje, a skoro dvomim o vašem mišljenju!"

Vseeno sem ostal pri tem, da je le pametno, da računa tudi na to, kar se mu zdi najneverjetnejše. V tem sta me podpirala tudi Reding in gospod Pisoterie. Pravnik mi je celo izrazil svoje priznanje radi te bistroumnosti in je prosil oproščenja, da ni že sam mislil na to. Kar se tiče te točke, bo želje gospoda marquisa sestavil na posebnem kodicilu, ki ga upa izdelati v dveh, treh dneh in lahko potem vso pogodbo skupaj prinese podpisat.

Valdouler se je hotel že jezen dvigniti in je polglasno zmirjal mojo neumnost, ki je dala pisaču priložnost za novo delo in nove stroške. Tedaj pa je stavil Reding ta poseben predlog. "Jaz mislim, da gremo nasproti krvavemu odločilnemu boju, predno se posreči Branuschweiškemu vojvodi, da pride do Pariza. Kaj se nam pri tem zgodi, je v božjih rokah. Zato bi jaz prosil, da bi podpisali predloženo pogodbo šele po prihodu vojvode in ko bo revolucija že premagana."

S tem pa ni bil marquis na noben način zadovoljen. Baš radi tega, ker se mu zdi zelo verjetno, da tokrat pade v boju za kralja, hoče videti pred svojo smrtjo vse urejeno. "Pojutranjem izgotovite svoj kodicil, gospod Pisoterie. Potem ob 8. uri tukaj podpišemo in kmalu nato naj se praznuje svatba. Tako hočem. Gospod Picoterie mi je povedal, da je pri švicarskem polku za vojaškega duhovnika neki kapucin, ki ni bil siljen priseči na brezbožno ustavo. Zakoni, ki jih pred njim sklepajo vojaki polka, so veljavni državno in cerkveno. On naj vas tukaj poroči. Jaz sem seveda upal, da doživim prav slovesno poroko v cerkvi pred škofom. Toda zdaj mora kapucin opraviti slovesnost. Vojska je vojska! In s tem konec!"

Marquis se je dvignil in ločili smo se, ker je bilo že pozno. Moje slovo od Izabele je bilo bolj hladno. Spoznal sem jo bil s čisto nove strani in hotel sem še premisliti, ali se smem tako naglo zvezati ž njo z nerazdružljivimi vezmi.

(Dalje prihodnjič.)

KJE JE?

moj mož, Josip Kaušek, doma iz Starega Trga na Kranjskem, po domače Šintarjev. Star je 32 let. Leta 1915 je živel v Butte, Mont. Išče ga njegova žena, Mihelčičeva hči iz Sodevca št. 17. pri Starem Trgu. Rada bi zvedela, če je še živ ,ali ne? Naj mi cenjeni rojaki naznanijo njegov naslov, ker že 5 let nisem čula o njem.

Mary Kaušek,
1802 So. State St. 3 Floor Chicago, Ill.

Smrtna kosa.

Iz New Yorka nam poročajo, da je dne 26. novembra umrl rojak Josip Cvetkovič ml. v starosti 33 let. Bolehal je samo par dni za špansko influenco.

Pokojnega Josip Cvetkoviča je v greater-newyorški naselbini poznal skoro sleherni rojak, kajti živel je ondi že od svojega 17. leta. Bil je posebno agilen pri raznih društvih, ter je opravljal več let razna uradniška mesta. Tako je spadal tudi dolgo časa k dr. sv. Jožefa št. 57. dokler ga ni pustil. Gotovo je še delegatom XI. naše konvencije v So. Chicagu in XII. konvencije v Milwaukee dobro v spominu.

Pokojnik je bil doma iz vasi Veliki Obrež, okraj Brežice na Spod. Štajerskem. V Brooklynu zapušča očeta in brata, ostale sorodnike pa v starem kraju. — Lahka mu bodi svobodna ameriška zemljica!

ZAHVALA.

Tem potom se Zveza Jugosl. Žena in Deklet, Chicago, Ill., prisrčno zahvaljuje dični waukeganski naselbini za prijazni sprejem, gostoljubnost in vso postrežbo, katero smo uživale dne 28. novembra, (na Zahvalni dan) povodom slavnosti 15-letnice obstanka slovenske fare v Waukeganu, Ill.

Posebno se zahvaljujemo cenjeni obitelji John Kuhar in drugim družinam, kajti imena so mi žal neznana. Hvala za nepričakovani sprejem na kolodvoru lastnikom avtomobilov, kakor tudi za nazaj.

Uverjene bodite drage rojakinje v Waukeganu, da Vas bomo ohranile v najlepšem spominu.

Kličema Vam: Na veselo svidenje v Chicagu dne 5. januarja 1919 na naši veliki dobrodelni predstavi v korist bednim rojakom in sirotam v starem kraju.

Za Zvezo Jug. Žena in Deklet
Helena Kušar, preds.
Chicago, Ill. dne 30. nov. 1918.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Izborno mazilo.

Ako vas tare revmatizem, protin in nevralgija, potrebujete kako dobro olje, s katerim se mažete zunanje. To zdravilo rabite morda že takoj; poskusite ga in se boste prepričali o njegovi izbornosti. Ni vam treba odlašati. Vzemite

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje), katero ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. To zdravilo se samo priporoča kot najboljši liniment za take bolezni. Izborno zdravilo, ako imate okorele mišice in sklepe, kake poškodbe, in vsakovrstne druge bolečine na telesu. Vzemite ga, kadarkoli je vam treba kakega mazilnega krepčila. Prodaja se v vseh lekarnah. - Cena 50 in 60c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Kila umori 7000 ljudij na leto.

Sedem tisoč oseb umrje na leto za—kilo,—tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nesrečniki sami sebe zanemarili, ali se pa niso dosti ozirali na oteklino na obolelem delu telesa vsled utrganja, ali kile. Kako je pa z Vami? Ali se tudi Vi zanemarjate s tem, da nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Taka obveza je samo za silo, podobna slabi opori pri veliki steni, da se ne poruši. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kaka mehanična priprava. Če se preveč stisnete z obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi; taka obveza drgne tudi oslabele mišice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa iznašla način, ki vsemu temu odpomaga. Vsakdo, ki nosi sedaj kako obvezo, ali pas zoper kilo naj bi enkrat ZASTONJ poskusil takozvano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, logična in uspešna pri domačemu zdravljenju kile. Ta način je že svetovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se jo tesno k telesu pritisne, se ne premakne s prostora, vsled tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot žamet, lahka pri nošnji in po ceni. Rabite jo lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, privez, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim potom odprtino utrganja (kile) da Vas isto ne bo vedno težilo. Pošljite svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO., Block 3267, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTONJ na poskušnjo Plapao in vsa potrebna navodila.

JAKOB STAUDOHAR
9520 Avenue L,
South Chicago, Ill.
Telefon: So. Chicago 1236.
se priporoča Slovencem in Hrvatom.
Prodajam in razvažam premog in drva, selim pohištvo in opravljam ekspresne posle.
Svoji k svojim!

Le oni je krepak in močan mož, ki lahko prestane in prežene tudi svojo najmanjšo slabost.

Dosti potnikov je že zamudilo vlak, ker so nosili preveč prtljage na postajo.

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy
Prva slovensko-hrvaška
MLEKARNA
1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois.
Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske chikaške naselbine.
Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.
Z velespoštovanjem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

☞ Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorce gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

MARIJA SLUGA
1828 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4128
Izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in ogrskim Slovenkam.

Tvrdka E. Bachman, inkorp.
ZASTAVE, REGALIJE IN RAZNE DRUŠTVENE POTREBŠČINE.
2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawndale 441.

TISKOVINE
Posebne cene za slavna društva, cerkvene in šolske upravitelje, trgovce in zasebnike.

500	papirjev	$2.00
500	kuvert	1.75
250	vel. kuvert	1.75
500	vstopnic	1.50

Bolniške liste, nakaznice in pobotnice po istotako nizki ceni.
Pišite nam za ceno predno naročite pravila in tiskovine kje drugje.
AMERIKANSKI SLOVENEC,
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in otečlin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

Opomba: Od sedaj naprej je mogoče dobiti Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino, Trinerjevo "Angelica" grenko toniko in vsa druga Trinerjeva zdravila izključno le v lekarnah ali pri prodajalcih zdravil. Ker je sedaj Trinerjevi laboratory do skrajne meje zaposlen z izvrševanjem naročil za lekarne in vlado — za razne zdravilne potrebščine — vsled tega ne pošiljamo več naročil drugim trgovcem. Prosimo vas, da se pri nakupovanju Trinerjevih zdravil obračate zanaprej edinole na lekarnarje, ali na prodajalce Trinerjevih zdravil.

JOSEPH TRINER CO.
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

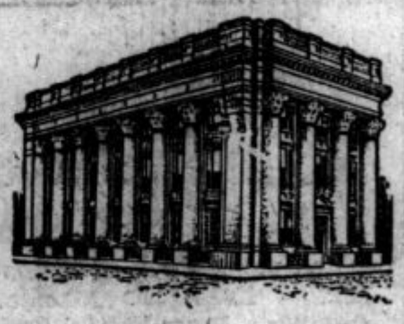

Nacijonalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varno čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 vlagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad $8,500.000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad $550.000.00, kar se drži v posebnem zaščitnem skladu.

Naložite torej Vaše prihranke v
NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JOLIETU.

3% Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne vloge od $1.00 naprej. 3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.
Joliet, Illinois.
"LJUDSKA BANKA".